ҚИШЛОҚ ҲАЁТИ

Ўзбекистон Республикаси ижтимоий-иқтисодий газетаси

1974 йил 1 январдан чиқа бошлаган

1999 йил 6 АВГУСТ. жума, № 57 (6.013). Сотувда эркин нархда

БУГУНГИ СОНДА:

3-саҳифа:
Истиқлол ва истиқбол
1-2-саҳифалар:
Ватан иқболи учун ишлаш – бахт
«Умр бўйи ҳалол яшадим...»
«Ўғри» деган тамға ёмон
1-4-саҳифалар:
Буюк ибрат

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ

''Ўзбекистон Қаҳрамони'' унвонини бериш тўғрисида

Давлат ва халқ олдидаги ғоят катта хизматлари, мамлакатимизнинг иқтисодий қудратини юксалтириш, қишлоқ хўжалиги соҳасида ислоҳотларни чуқурлаштиришдаги улкан ишлари ҳамда республикамизда ғалла мустақиллигини таъминлашда фаол иштироки ва қаҳрамонона меҳнатлари учун қуйидагиларга ''Ўзбекистон Қаҳрамони'' унвони берилиб, Олий нишон -- ''Олтин Юлдуз'' медали топширилсин:

Абдуллаев Дўстмурод -- Пахтачи тумани Р.Махманов номли ширкат хўжалиги бригада бошлиғи, Самарқанд вилояти

Абдурахимов Абдували -- Чортоқ тумани ''Ўзбекистон мустақиллигининг 5 йиллиги'' ширкат хўжалиги бригада бошлиғи, Наманган вилояти

Аламатов Атахон -- Марҳамат тумани У.Қорабоев номли жамоа хўжалиги бригада бошлиғи, Андижон вилояти

Рахмонов Ғайбулло -- Касби тумани Ш.Рашидов номли ширкат хўжалиги ижарачиси, Қашқадарё вилояти

Ўзбекистон Республикаси Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1999 йил 3 август.

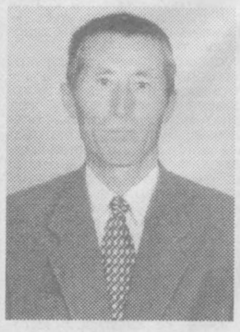

Абдуллаев Дўстмурод

Абдурахимов Абдували

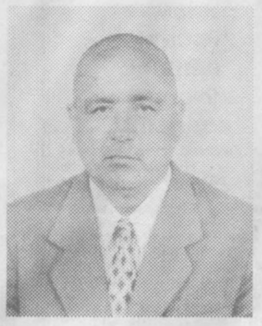

Аламатов Атахон

Рахмонов Ғайбулло

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом КАРИМОВГА

Ҳурматли Ислом Абдуғаниевич!

Сизга ушбу мактубни йўлловчилар Хоразм вилояти, Урганч тумани, Ғойбу қишлоғида истиқомат қилиб келаётган туркман миллатига мансуб фуқароларингиз.

Истиқлолимизнинг 8 йиллик байрами арафаси олдида бизлар зўр мамнуният билан Сизга ўз турмушимиздан бир нечагина лавҳани айтиб ўтмоқчимиз:

Бизлар Урганч туманидаги Ғойбу қишлоғида 220 оила, 2000 дан ортиқ туркман миллатига мансуб аҳолини ташкил этамиз.

Истиқлолдан олдин бизнинг тилимиз йўқ бўлиш арафасида эди. Худога шукур, мустақилликка эришгандан сўнг яна ўз тилимизга эга бўлдик.

Буларнинг ҳаммасини Сизнинг хизматингиз деб биламиз ва Сизга чуқур миннатдорлик билдирамиз.

Биз ўзбек оға-иниларимиз билан аҳил яшаб келмоқдамиз.

Ҳозирги вақтда бизларнинг туркман тилида ўқитиладиган мактабимиз бор. Уйларимизга табиий газ ўтган, тоза ичимлик сув билан таъминланганмиз. Кўчаларимиз, уйларимиз шаҳарликларникидан сира ҳам қолишмайди. Ўзларимизнинг бозоримиз, хизмат кўрсатиш комплексимиз қуриб битказилмоқда. янгидан врачлик амбулатория пункти, кундузги шифохонаси билан биргаликда қуриб битказилди.

Буюк боболаримиз Алишер Навоий ва Махтумқули ҳайкаллари боғимизнинг кўркига кўрк қўшиб турибди.

Бизнинг фарзандларимиз ҳам вилоятнинг турли бурчакларида юқори лавозимларда ишлаб келмоқда.

Қишлоғимизнинг тўрт нафар фуқароси муқаддас Ҳаж сафарига бориб келди. Бизнинг С. Қаландаров жамоа хўжалиги ҳудудида 22 минг аҳоли яшаб келмоқда. Шу жамоа хўжалик бошқаруви раиси ҳам туркман миллатига мансуб.

Маҳалламиз бир томондан Хива тумани билан, бир томони Ғойбу қишлоғи билан чегарадош. Иккала ҳудудга ҳам қиз олиб, қиз бериб қавм-қариндош, қудаанда бўлиб кетганмиз.

Қайси жойга борсак ҳам меҳмонхонанинг тўри бизники. Бундай сийловлар Ватанимиз мустақиллиги шарофатидан деб биламиз. Сиз, азиз Ислом Абдуғаниевичнинг марҳаматингиз ва чексиз эътиборингиздан деб биламиз. Бутун ўзбекистонлик туркманлар номидан Сизга ўз миннатдорчилигимизни билдирамиз. Сизга узоқ умр, бахт-саодат тилаймиз. Бахтимизга ҳамиша соғ-омон бўлинг.

Ўрозбой МАТМУРОТОВ — меҳнат фахрийси
Рейимбой АННАПАСОВ — маҳалла фуқаролар йиғини раиси
Курвонгул ДУРДИЕВА — хотин-қизлар қўмитаси раиси.

Сешанбадан Жумагача

КУННИНГ МУҲИМ ВОҚЕАЛАРИ

● Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Тошкентдаги «Ўзэкспомарказ»да Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг ўрта махсус касб-ҳунар таълими маркази томонидан ташкил этилган академик лицей ва касб-ҳунар коллежлари жиҳозлари кўргазмасини бориб кўрди. Ташриф давомида юртбошимиз ёш авлодга таълим-тарбия бериш борасидаги долзарб вазифалар хусусида мулоҳазалар билдирди.

● Олий Мажлис раиси Эркин Халилов бошчилигидаги депутатлар гуруҳи Бухоро вилоятида бўлиб ислоҳотларнинг бориши, жумладан, ёшларга таълим-тарбия бериш учун яратилаётган шарт-шароитлар, янги қурилган ва қурилаётган лицей ҳамда коллежларни кўздан кечирдилар.

Депутатлардан яна бир гуруҳи Сирдарё вилоятида бўлишди.

● Республика Бош вазири Ў. Султонов мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган «Кейс Европа» компанияси президенти Леопольд Платтнер бошчилигидаги делегация аъзолари билан учрашди. Мулоқот чоғида ўзаро ҳамкорликни кенгайтириш масалалари муҳокама этилди. «Ўзқишлоқхўжаликмашхолдинг» ва «Кейс-Европа» ўртасида битим имзоланди.

● Республика Ташқи ишлар вазирлиги Афғонистонда қуролли тўқнашувлар янгидан бошланиб кетганлиги муносабати билан баёнот берди.

Унда Ўзбекистон ҳукумати томонларни муаммоларни тинч сиёсий йўллар билан ҳал этишга чақираётгани айтилади. Шунингдек, 6+2 гуруҳи мамлакатлари ушбу масалада Тошкент декларациясида ўз зиммаларига олган мажбуриятларини бажариб, тинчлик ўрнатишга кўмаклашишга даъват этилади.

● Мамлакатимиз пойтахтида истиқлолнинг 8 йиллиги тантаналарига қизғин ҳозирлик кўрилмоқда. Тошкентнинг Бош майдонида ўтказиладиган байрам дастурини тайёрлашга таниқли режиссёр Рустам Ҳамидов раҳбарлик қилмоқда. Ушбу театрлашган кўрсатув сценарийси Ўзбекистон халқ шоири Абдулла Орипов қаламига мансуб.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ

Республикамизда ғалла етиштиришда алоҳида ўрнак кўрсатган ишчи ва хизматчилардан бир гуруҳини мукофотлаш тўғрисида

Мамлакатимизнинг иқтисодий қудратини юксалтириш, ғалла мустақиллигини таъминлаш ва республикамиз қишлоқ хўжалиги соҳасида кўп йиллик ҳалол хизматлари ҳамда жамоат ишларида фаол иштироки учун қуйидагилар мукофотлансин:

''Меҳнат Шуҳрати'' ордени билан

Адизов Шерали Негбоевич -- Навоий тумани ''Ҳазора'' жамоа хўжалигининг бригада пудратчиси, Навоий вилояти

Азимов Авазхон -- Оҳангарон тумани ''Авазхон'' фермер хўжалиги раиси, Тошкент вилояти

Акбаров Хайдарали -- Олтиариқ тумани ''Янгиобод'' жамоа хўжалиги бошқаруви раиси, Фарғона вилояти

Алимов Хайит -- Бахмал тумани ''Деҳқонобод'' ижара хўжалиги ижарачиси, Жиззах вилояти

Ахмедов Мухаммад Исматович -- Бухоро тумани ''Маданият'' жамоа хўжалиги бошқаруви раиси, Бухоро вилояти

Бердибеков Тинчлик -- Зафаробод тумани ''Ғанижон'' фермер хўжалиги бошлиғи, Жиззах вилояти

Бозоров Абдимурат -- Қамаши тумани ''Чим'' жамоа хўжалиги ғаллачилик оилавий пудрат бошлиғи, Қашқадарё вилояти

Жуманов Қўчқор -- Боёвут тумани машина-трактор парки давлат акционерлик жамияти комбайнчиси, Сирдарё вилояти

Имамов Махамматсодиқ Шамшиддинович-- Уйчи тумани ''Уйчи'' ширкат хўжалиги бошқаруви раиси, Наманган вилояти

Исмаилов Пўлат Душамович -- Шовот тумани ''Хоразм'' жамоа хўжалиги бошқаруви раиси, Хоразм вилояти

Машахопов Абдумажид Гайнбергенович -- Юқори Чирчиқ тумани ''Туркистон'' деҳқон-фермер хўжаликлари уюшмаси бошқаруви раиси, Тошкент вилояти

Муродова Муқаддас -- Денов тумани С.Раҳимов номли жамоа хўжалиги ғаллачилик бўйича пудратчиси, Сурхондарё вилояти

Рахимов Олимбой Маматович -- Қоракўл тумани машина-трактор парки давлат акционерлик жамияти комбайнчиси, Бухоро вилояти

Рахмонов Ўринбой -- Андижон вилояти қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармаси деҳқончилик бўлими бошлиғи

Саидов Парда -- Пастдарғом тумани ''Шарқ юлдузи'' ширкат хўжалиги бригада бошлиғи, Самарқанд вилояти

Тожимирзаев Отахон -- Наманган тумани ''Соҳибкор'' корпорацияси пудратчиси, Наманган вилояти

(Давоми 2-бетда)

ТОМЧИДАЙ ҚЎШИЛГУМ ДАРЁГА...

Қишлоқнинг тонглари жозибадор, худди атлас ёпинчиқли келинчакнинг хаёлларидай масъум. Ҳаволари ғуборсиз, тип-тиниқ. Боғнинг ичлари саҳарги эпкинда гўё куй чалаётгандай ожиз шитирлайди. Ҳовли этакларида ариқчалар чулдираб оқади. Супалар атрофига ёзги мевалар «тап-тап» тўкилади, сўнг юмалаб бориб ариққа тушади. Атиргуллардан нозик бўй таралади, заҳкаш йўлакларда ўсмаю хинонинг ислари анқийди. Сиз тонг ёришаётганда ана шу сеҳрбахш манзараларга боқинг. Нигоҳингиз тин олади. Руҳингизга куч-қувват инади. Ажиб сокинликдан бир зум ором оласиз.

Бир пайтлар қишлоғимизда Исоқ бригадирнинг баланд товуши тонгларнинг сокинлигини бузиб юборарди.

— Ҳей, ғафлат босиб ухлайвермасдан туринглар!

Ўзбекистон XXI аср бўсағасида

Ёш-яланглар ўринларидан ирғиб туришиб, нонуштасини белбоққа тугарди-да, далага отланиб қолишарди. Қайсидир кун келиб, ойлик иш ҳақи берилар, шунда ҳовучлари пулга тўлмаган деҳқонлар бригадирдан аламини олишарди:

— Ҳар куни уйқуни ҳаром қилгандан кўра, ишимизга яраша ҳақ тўласанглар бўлмайдими?!

— Бориб раисга айтинглар! — дерди бригадир ва эртасига яна ҳар бир эшикни қоқиб, эски ашуласини айтаверарди...

Ажаб хушбахт кунлар келди. Эндиликда қишлоқликларнинг барвақт уйғониб, далага боришлари учун «жарчи»нинг кераги йўқ. Чунки, виждонлар — уйғоқ. Кўнгилларнинг ич-ичларида «Ҳар ишни эрта тонгдан бошламоқ керак!» деган чиройли ният бор. Бир-бирларига «Сен қаерда ишлаяпсан?» дейишмайди, «Ишни қандай бошладинг? Қанча фойда олаяпсан? Режаларинг қанақа?» дея ҳол-аҳволлашишади. Аждодларимиз «Ер-хазина» деганлар. Хўш, бу нақлда не мазмун бор? Қишлоқда бўш ётган майдонлар кўп. Тупроқ эса сахий, тер тўкканга бағрини очади. Астойдил ишлаган кишининг ҳосили мўл, даромади зўр бўлади. Ҳосил ўзиники, пул ўзиники. Қарабсизки, дастурхони тўкин, ҳовлисида яп-янги улов. Уй қуриб, тўй қилмоқни орзулайди. Бир қисм пулини белга тугиб, шаҳарга отланади. Боласига инглиз тили ўқитувчиси керак. «Давр шуларники, биздан кўра билимдон бўлишсин!» дейди...

(Давоми 2-бетда)

ШУНДАЙ ОДАМЛАР БОР!

— Мухбир экансиз биларсиз, Бошчорбоғ деган қишлоқ бор. Бу ердан юз чақирим келади. Атрофи боғ билан ўралган. Борсангиз ўрмоннинг зўрини кўрасиз. Мевали дарахт ўсмаган, ҳовли йўқ. Ҳар қадамда булоқ оқади. Сувини ичиб тўймайсиз. Ҳавосини айтмайсиз! Бирам тозаки, ухласангиз ухлайверасиз.

«УМР БЎЙИ ҲАЛОЛ ЯШАДИМ...»

Деҳқонободлик чорвадор Хушвақт Панжиевнинг ана шу гапи мақола ёзишга даъват этди.

Одамларининг бир-бирларига бўлган меҳр-оқибатларини айтиб ўтирмай. Бир ота-онанинг фарзанлари дейсиз. Кексаларнинг иззат-икромини жойига қўйишади. Тўй-томошаларнинг ўтишини кўрсангиз ҳавасингиз келади. Одамлар узоқ-яқинлардан дам олгани келишади. Бошчорбоғда бир марта бўлган киши уни тез-тез соғинади. Шундай жаннатмакон қишлоқда туғилиб ўсганман.

(Давоми 2-бетда)

«ЗАМОН КЕЛДИ СЕНИ СЎРОҚЛАБ»

Мамлакатимизда Зулфия номидаги Давлат мукофотининг таъсис этилиши XX асрнинг ҳақиқий шахсларидан бири бўлган, инсонийлик, ижод, маданиятлилик, юксак маънавиятлиликнинг табиий ва гўзал мужассами бўлган инсоннинг янги авлодларга муносиб ибрат, фахр эканлигини тарихан расман тан олинишидир...

Зулфиябегим абадияти

...Ҳар гал Зулфия опа ҳақларида ўйлаганда, инсониятнинг комил авлодни вояга етказгувчи жамиятга интилишининг моҳиятини теранроқ англагандек бўламан. Чунки ўзи чин маънодаги етук, баркамол шахсгина бошқаларни ҳаққоний ҳис этишга, ўзгаларнинг каттаю кичик фазилатларини қадрлашга, жамиятга беғараз манфаат етказмоққа, ўзгалар ҳам худди ўзи каби бу умидли дунёнинг азиз фарзанди эканлигини тан олишга қодир бўларкан.

Зулфия опа ҳар кимнинг айтажак сўзи, билдиражак фикри, маълум воқеа-ҳодисалар устидан қаражак хулосаси учун унинг нечоғли маънавий ҳуқуқи бор-йўқлигига алоҳида эътибор берардилар. Маънавий юксак одамлар ҳеч қачон ўз талаб-эҳтиёжларини маънавий ҳуқуқдан устун қўймайдилар.

— Муаззам Шарқ намоёндир сенинг покиза руҳингда, — деган сатр бор академик шоир Ғафур Ғуломнинг «Зулфиябегимга» номли шеърида. Нечоғли топиб ҳамда Зулфияхоним шахсига муносиб айтилган бу сатр!

Замонлар, тарихий тузумларнинг шамолларида учиб кетмайдиган умуминсоний, боқий фазилатлар борки, улар абадул-абад гўзал, ибратлидир. Зулфия опа ҳақиқий маънода поклик тимсоли эдилар. Аксарият одамлар бу гапни шоиранинг муҳаббатга садоқатлари маъносида тушунадилар. Ҳақ рост, лекин устоз ҳаётнинг ҳамма соҳасида

(Давоми 4-бетда)

Жиноятга жазо муқаррар

Тадбиркорликни ривожлантиришга кенг йўл очилди. Фуқароларимизга деҳқончилик, чорвачилик, ҳунармандчилик ва бошқа соҳалар билан шуғулланиш учун шароит яратиб берилди. Бу имкониятлардан оқилона фойдаланаётган кўплаб ишбилармонлар фаровон ҳаёт кечиришмоқда.

АРҚОН УЗГАН ЎҒРИЛАР

Афсуски, орамизда меҳнатга бўйин ёр бермай, осон йўл билан пул топиш илинжида бўлган ҳаваскорлар ҳам учраб турибди. Улар бировнинг пешона тери ҳисобига топган бойлигини ўмариб, ўзлаштириб олмоқчи бўладилар. Лекин текин нарса томоқни тешиб чиқиши ҳақида аввал бошда ўйлаб кўрмайдилар.

Бир мисол. Зиёд Боботоев билан Рухсора Ҳожабоева яқинда суднинг қора курсисида ўтириб, ўғриликни қандай амалга

(Давоми 2-бетда)

«ТУРКИСТОН»НИНГ ДАДИЛ ОДИМИ

Санация — имконият. Хўжалик ундан қандай фойдаланди?

Узоқ йиллар мобайнида бошқариш тизимидаги иллатлар буйруқбозлик, ернинг ҳақиқий эгасини тан олмаслик каби салбий ҳолатлар бошқа хўжаликлар қатори Нарпай туманидаги «Туркистон» хўжалигининг ҳам иқтисодини издан чиқарди, қулоғигача қарзга ботирди. Деҳқон машаққатли меҳнат қилиб, на ўзи ёлчиди, на хўжаликни бойитди.

Шу боис ўтган 1998 йилнинг бошида 49 миллион сўм қарз билан «Туркистон» ширкатлар уюшмаси санация қилинди. Хўжаликка кўп йиллар бошқа жамоаларда раҳбарлик қилган, қаерда ишламасин, барча соҳаларда режаларни ошириб бажарган, деҳқончилик илмини яхши билган, эл билан диллаша ва тиллаша оладиган Холмурод Раззоқов раис этиб тайинланди.

Таҳлил

Гапнинг пўст калласини айтганда, санация бўлган хўжаликда иш бошлаш, унга етакчилик қилиш Холмурод Раззоқовдек тажрибали раҳбар учун ҳам осон кечмади. Негаки, асосий ерлари даштликдан иборат бўлиб, сув танқислиги муаммоларнинг муаммоси эди. Бунинг устига илгари асосан бўрдоқичилик билан шуғулланган хўжаликда чорва моллари бош сони кескин камайиб, ферма тугаш арафасида турганди. Қатор йиллардан буён қишлоқ хўжалигининг барча соҳаларида режалар барбод берилаётган эди. Оддий мисол. 1997 йилда пахтачиликда режа аранг 60 фоизга бажарилганди. Хўжаликнинг бошқа соҳалари ҳам ана шундай қолоқлик ботқоғида қолган эди.

Санация хўжалик раҳбар ва мутахассисларининг зиммасига масъулият юклади, ишлашга имконият яратди. Хўжаликдаги ортиқча иш ўринлари қисқартирилди. Хўжалик аъзоларига иш шароити яратилди. Хўжалик ерлари аҳоли яшаш жойларидан анча олисда жойлашгани боис улар далага бориб келиш учун эрталаб ва кечқурун автобус ташкил қилинди. Иш ҳақлари гоҳида пул, гоҳида маҳсулот эвазига узиб борилди.

Деҳқончилик ишлари агротехника тадбирлар асосида йўлга қўйилди. Экинларни суғориш, ўғитлаш ва бошқа тадбирлар вақтида амалга оширилди. Энг қийин

(Давоми 2-бетда)

КЕЛГУСИ СОНДА:
Устюрт кенгликларида
Бозор, деҳқон ва томорқа
ЗАҲАР ТЕШИБ ЧИҚДИ

Республикамизда ғалла етиштиришда алоҳида ўрнак кўрсатган ишчи ва хизматчилардан бир гуруҳини мукофотлаш тўғрисида

(Боши 1-бетда)

Тўйчиев Худойберди -- Қуйи Чирчиқ тумани "Ўзбекистон 5 йиллиги" тажриба хўжалиги бўлим бошлиғи, Тошкент вилояти

Тураев Мусо Муқаддасович -- Тайлоқ тумани "Улуғбек" жамоа хўжалиги бошқаруви раиси, Самарқанд вилояти

Убайдуллаев Хамидулла -- Охунбобоев тумани М.Умаров номли жамоа хўжалиги бригада бошлиғи, Фарғона вилояти

Усмонов Хўжаахмад Рахмонович -- Иштихон тумани машина-трактор парки давлат акционерлик жамияти комбайнчиси, Самарқанд вилояти

Хамраев Мамажон -- Олтинкўл тумани "Намуна" жамоа хўжалиги бошқаруви раиси, Андижон вилояти

Хомидов Абдулахад -- Қува тумани "Ҳақиқат" жамоа хўжалиги бригада бошлиғи, Фарғона вилояти

Шукурова Дилором Ахматовна -- Китоб тумани Ж.Турдиев номли жамоа хўжалиги оилавий пудрат бошлиғи, Қашқадарё вилояти

Юлдашев Авазбек -- Балиқчи тумани машина-трактор парки давлат акционерлик жамияти комбайнчиси, Андижон вилояти

Юсупов Норим -- Амударё тумани "Хоразм" ширкат хўжалиги пудратчиси, Қорақалпоғистон Республикаси

Курбонов Шодмон -- Чироқчи тумани "Чиял" жамоа хўжалиги ғаллачилик ширкати бошлиғи, Қашқадарё вилояти

"Дўстлик" ордени билан

Алимов Мадрим -- Хонқа тумани "Хоразм" ширкат хўжалиги бригада бошлиғи, Хоразм вилояти

Деҳқонов Азимжон -- Избоскан тумани А.Тиллабоев номли очиқ турдаги ҳиссадорлик жамияти ҳосилоти, Андижон вилояти

Лапасов Умархон -- Булунғур тумани "Килдон" ширкатлар уюшмаси бригада бошлиғи, Самарқанд вилояти

Маллаев Жўра Жалилович -- Қамаши тумани машина-трактор парки давлат акционерлик жамияти комбайнчиси, Қашқадарё вилояти

Масков Масагут Гарафутдинович -- Тошлоқ тумани Ҳ.Марозиқов номли жамоа хўжалиги комбайнчиси, Фарғона вилояти

Рахмонов Махмут -- Конимех тумани Ҳ.Олимжон номли жамоа хўжалиги бошқаруви раиси, Навоий вилояти

Сейтмуратов Оспан -- Нукус тумани "Кердер" жамоа хўжалиги агроучастка бошлиғи, Қорақалпоғистон Республикаси

Тажиев Сирлибой -- Мирзачўл тумани Абай номли ширкатлар бирлашмаси звено бошлиғи, Жиззах вилояти

Хўжаев Расул Раҳимович -- Шофиркон тумани Бобур номли жамоа хўжалиги бригада бошлиғи, Бухоро вилояти

Убайдуллаев Махмуд Ахмадалиевич -- Чуст тумани "Зарафшон" ширкат хўжалиги бригада бошлиғи, Наманган вилояти

Убайдуллаева Айпашша Назировна -- Ўрта Чирчиқ тумани "Роватак" деҳқон-фермер хўжаликлари уюшмасининг бригада бошлиғи, Тошкент вилояти

"Шуҳрат" медали билан

Абдиев Мажид -- Яккабоғ тумани Ж.Миҳилиев номли жамоа хўжалиги ижарачиси, Қашқадарё вилояти

Абдурахмонов Намозбой -- Жомбой тумани Х.Низаматов номли жамоа хўжалиги бошқаруви раиси, Самарқанд вилояти

Абдуллаев Шавкат -- Учқўрғон тумани "Жалолобод" жамоа хўжалиги бошқаруви раиси, Наманган вилояти

Абдуалимов Асад -- Ғаллаорол тумани Т.Худоёров номли жамоа хўжалиги бригада бошлиғи, Жиззах вилояти

Абдуқаюмова Бувзиёт -- Зарбдор тумани "Шарқ юлдузи" ижара-ширкатлар бир-

Бобомурадов Бектемир Тошмурадович -- Қарши тумани А.Икромов номли жамоа хўжалиги бригада бошлиғи, Қашқадарё вилояти

Боиров Бахтиёр Жадалович -- Дўстлик тумани Х.Исроилов номли фермер хўжалигининг "Илғор" ширкати раиси, Жиззах вилояти

Бойқобилов Элмурод Даминович -- Шаҳрисабз тумани Амир Темур номли ширкат хўжалиги механизатори, Қашқадарё вилояти

Дониёров Ахмад Рахматович -- Муборак тумани "Гулистон" жамоа хўжалиги ғаллачилик бўйича пудратчиси, Қашқадарё вилояти

Дошанов Махсетбой Бобоназарович -- Чимбой тумани «Камисариқ» жамоа хўжалиги бўлим бошқарувчиси, Қорақалпоғистон Республикаси

Жаббаров Махамаджон Саттарович -- Қўрғонтепа тумани А.Навоий номли жамоа хўжалиги ижарачиси, Андижон вилояти

Жабборов Ғолиб Қаххорович -- Жондор тумани "Ўзбекистон" жамоа хўжалиги ҳосилоти, Бухоро вилояти

Жўраев Собир Исломович -- Нарпай тумани машина-трактор парки давлат акционерлик жамияти комбайнчиси, Самарқанд вилояти

Исломов Абдулло Хасанович -- Навбахор тумани машина-трактор парки давлат акционерлик жамияти комбайнчиси, Навоий вилояти

Муминов Абдумалик Мамадалиевич -- Норин тумани "Тошкент" ширкат хўжалиги бригада бошлиғи, Наманган вилояти

Мустанова Иззат -- Нишон тумани У.Юсупов номли жамоа хўжалиги ижарачиси, Қашқадарё вилояти

Мухиддинов Мухиддин Мамажонович -- Сўх тумани "Мухиддин" фермер хўжалиги бошлиғи, Фарғона вилояти

Назарқосимов Абдусаид Абрикулович -- Сайхунобод тумани "Шўрўзак" ширкат хўжалиги бригада бошлиғи, Сирдарё вилояти

Нарметов Эркин Атаевич -- Хива тумани Огоҳий номли жамоа хўжалиги бош муҳандиси, Хоразм вилояти

Насриддинов Рахимжон -- Поп тумани "Дўстлик" ширкат хўжалиги бригада бошлиғи, Наманган вилояти

Охунов Одилжон Абдуллаевич -- Бўз тумани машина-трактор парки давлат акционерлик жамияти комбайнчиси, Андижон вилояти

Парманов Абдуҳамид -- Жиззах тумани машина-трактор парки давлат акционерлик жамияти механизатори, Жиззах вилояти

Рамазонов Шариф -- Қоровулбозор тумани "Шерзод" фермер хўжалиги бошлиғи, Бухоро вилояти

Рашитов Мамадилло -- Касби тумани С.Насафий номли ширкат хўжалиги раиси, Қашқадарё вилояти

Рахимов Салом Хамроевич -- Вобкент тумани "Зарафшон" ширкат хўжалиги

Туранов Эркин Турсунович -- Арнасой тумани "Турон" фермер хўжалиги раиси, Жиззах вилояти

Турсунов Муродкул Мирзаевич -- Сариосиё тумани "Токчиён" жамоа хўжалиги бошқаруви раиси, Сурхондарё вилояти

Тухташев Абдурахмон -- Жарқўрғон тумани "Халқобод" жамоа хўжалиги ғаллачилик звеноси бошлиғи, Сурхондарё вилояти

Уринов Шавкат Иноятович -- Оқдарё тумани "Оқдарё" ширкат хўжалиги бригада бошлиғи, Самарқанд вилояти

Усманов Абдушукур Рахмонович -- Бешариқ тумани машина-трактор парки давлат акционерлик жамияти комбайнчиси, Фарғона вилояти

Файзиев Толиб -- Ромитан тумани машина-трактор парки давлат акционерлик жамияти комбайнчиси, Бухоро вилояти

Фахрутдинов Нураддин Хикматуллаевич -- Элликқалъа тумани Ғ.Одилов номли фермер хўжаликлари уюшмаси раиси, Қорақалпоғистон Республикаси

Холбеков Ашурали Бўрибекович -- Фарғона тумани машина-трактор парки давлат акционерлик жамияти комбайнчиси, Фарғона вилояти

Холбоев Абдумалик -- Ш.Рашидов тумани "Фарғона" фермер хўжалиги бригада бошлиғи, Сирдарё вилояти

Холматов Нормат Обиджонович -- Данғара тумани "Найманча" ширкатлар уюшмаси бригада бошлиғи, Фарғона вилояти

Хушатов Абдураим Ибрагимович -- Хатирчи тумани машина-трактор парки давлат акционерлик жамияти комбайнчиси, Навоий вилояти

Хўжаёров Нурали Элмуродович -- Нуробод тумани "Каттақўрғон" ижара хўжалиги бригада бошлиғи, Самарқанд вилояти

Шермирзаев Зокиржон -- Мингбулоқ тумани А.Навоий номли қишлоқ хўжалиги корхонасининг пудратчиси, Наманган вилояти

Шодиев Ғофир -- Ғўзалкент тумани "Ғўзалкент" жамоа хўжалиги ғаллачилик звеноси бошлиғи, Самарқанд вилояти

Ширинов Хамид Ражабович -- Қўшработ тумани "Қўшработ" ширкат хўжалиги бригада бошлиғи, Самарқанд вилояти

Эргашев Урал -- Ангор тумани машина-трактор парки давлат акционерлик жамияти комбайнчиси, Сурхондарё вилояти

Эргашев Абдуқаххор Амонович -- Паркент тумани "Заркент" жамоа хўжалиги механизатори, Тошкент вилояти

Эргашев Рашид Йўлдошевич -- Пешку тумани И.Эргашев номли жамоа хўжалиги бригада бошлиғи, Бухоро вилояти

Эшмаматов Эркин -- Челак тумани машина-трактор парки давлат акционерлик жамияти комбайнчиси, Самарқанд вилояти

Эшматов Анорбой Аббосович -- Пахтакор тумани "Анвар-А" фермер хўжалиги раиси, Жиззах вилояти

Эшмуродов Абдухаким -- Каттақўрғон тумани "Буюк Турон" жамоа хўжалиги комбайнчиси, Самарқанд вилояти

Юлдошев Рамазон Жумаевич -- Қизириқ тумани "Кунчиқиш" деҳқон хўжалиги бригада бошлиғи, Сурхондарё вилояти

Кўзиев Юнус -- Зомин тумани "Бешкўби" ижара хўжалигининг раиси, Жиззах вилояти

Култоев Ғулом -- Ховос тумани "Фарҳод" ширкатлар хўжалигининг оилавий пудрат бошлиғи, Сирдарё вилояти

Курбонов Бердикул Усмонович -- Ургут тумани машина-трактор парки давлат акционерлик жамияти комбайнчиси, Самарқанд вилояти

Курбонов Илхомбой -- Ҳазорасп тумани машина-трактор парки давлат акционерлик жамияти комбайнчиси, Хоразм вилояти

Ғоипова Суна -- Урганч тумани "Оқолтин" ширкат хўжалиги пудратчиси, Хоразм вилояти

Ва қуйидагиларга Фахрий унвонлар берилсин:

"Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалиги ходими"

Жуманазаров Риснаэар -- Нукус тумани "Шортанбай" жамоа хўжалиги агроучастка бошлиғи, Қорақалпоғистон Республикаси

Зайниев Фозил -- Қизилтепа тумани Қ.Қобилов номли жамоа хўжалиги оилавий пудрат бошлиғи, Навоий вилояти

Мамаюсупов Бадридин -- Қувасой шаҳри А.Раҳмоналиев номли жамоа хўжалиги бригада бошлиғи, Фарғона вилояти

Рашидов Мажид -- Ғиждувон тумани С.Жабборов номли жамоа хўжалиги бригада бошлиғи, Бухоро вилояти

Сотиболдиева Тўхтагул -- Боғот тумани "Ўзбекистон" ширкат хўжалиги пудратчиси, Хоразм вилояти

Тошбоев Абдумутал Қаюмович -- Тўрақўрғон тумани "Намуна" ширкат хўжалиги бригада бошлиғи, Наманган вилояти

Хаитбоев Абдумухит -- Андижон ғалла ва дуккакли дон экинлари етиштириш институти Ғаллаорол филиалининг лабораторияси мудири, Жиззах вилояти

Хакимжонов Рахимжон -- Оққўрғон тумани Охунбобоев номли деҳқон-фермер хўжаликлари уюшмасининг раиси, Тошкент вилояти

Худойбердиев Турсун -- Асака тумани "Шарқ ҳақиқати" жамоа хўжалиги бригада бошлиғи, Андижон вилояти

Шодмонов Рахматулла Абдураимович -- Косон тумани "Тулга" фермер хўжалиги бошлиғи, Қашқадарё вилояти

Яхяев Ширинбой -- Пайариқ тумани "Пахтакор" жамоа хўжалиги бригада бошлиғи, Самарқанд вилояти

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1999 йил 3 август.

ТОМЧИДАЙ ҚЎШИЛГУМ ДАРЁГА...

(Боши 1-бетда)

... Сурхон воҳасида бўлганимда шундай воқеани гапириб беришди. Кунсулув момо канал қазиган аёллардан бири эди. Уруш йиллари ҳамма эркаклар жангга кетиб, Қоратоғ, Фарҳод, Илонсой каналлари иши чала қолган, кейин бу ишни аёллар ўз зиммасига олгандилар. Қайсидир йили истиқлол байрамида Кунсулув Шоимовани йўқладилар. «Йиғинга ўзим бораман» деди момо. Ёши юзга яқинлаб, мункиллаб қолган момони невараси аравага ўтказиб эл йиғилган жойга олиб келади. Кунсулув момога яхши сўзлар айтилади, совға-салом берилади. Шунда момо нимадир демоқчи бўлиб, қўлларини дуога очади. Лекин, гапиролмай кўзларидан ёш қуйилаверади. Момо йиғлагани сайин олқишу чапаклар кучайиб бораверади. «Минг шукр! Минг шукр!» дейди момо охирии тилга кириб.

Айтишларича, қадимда бир киши донишманд ҳузурига келиб, «Мен қанча ҳаракат қилсам ҳам ишим юришмаяпти, маслаҳат беринг» дейди. «Сен фақат ҳаракат қилавер, — дейди донишманд шунда. — Агар ишинг орқага кетса, яна ҳаракат қил. Бордию, шунда ҳам омадинг чопмаса, ҳеч умидсизланма, ҳаракатни давом эттиравер!»

Тўрт-беш чоғли йигитлар ўзаро келишиб, даштга пиёз экмоқчи бўлиб юрганларида эҳтимол бу ривоятни эшитишмагандир ҳам. Лекин, агар ҳаракат қилишмаса бу тошлоқ жойлардан ҳеч нарса ундириб бўлмаслигини тушуниб етишди. Ер кўп. Шундай экан, фақат пиёз эмас, балки озгина буғдой ҳам экиш керакдир. «Аммо, озчиликмиз-да!» дейишди. Нима қилиш керак? Сўнгра бир тадбир ўйлаб топишди. Шаҳардаги ўқишларга киролмай, турли ерларда тентираб юрган ёшларни ёнларига олишди. «Вақтни бекор ўтказгандан не фойда? Бекорчидан худоям безор. Ишла. Ота-онангга кўмаклаш!» дейишди уларга. Йигитлар кўнишди. Ҳаммалари йиғилишиб, қишлоқнинг кекса оқсоқолига боришди. Ишларига фатво сўрашди. Ахир, кексалар дуосининг хосияти бор. «Тупроқ олсанглар олтин бўлсин, болаларим!» дея ҳовучини юзларига тортди оқсоқол. Хўб тер тўкилди, пиёз ҳам, буғдой ҳам мўл бўлди. Даромадни ўртада тақсимлашди. «Келгуси йилга трактор оламиз, ерни кенгайтирамиз» дея ният қилишди. «Ҳаракатда барокат бор» деб бежизга айтмаган экан ўша донишманд...

— Боқимандалик кайфиятига буткул берилиб кетган эканмиз, — дейди кекса деҳқон суҳбатимиз пайтида. — Замонанинг ўзи бу кайфиятни миямиздан қувиб чиқарди. Ёруғ кунларимизга илойим кўз тегмасин...

Бу кун қай соҳа эгасини кўрманг, товушида журъат, қадамида шиддат, юрагида жасорат бор. Вақтини тежайди. Иш бошламоқдан аввал имкониятини чамалайди, охирини ўйлайди. Ҳа, янги даврга мослашаяпмиз. Тер тўкиб ишлаяпмиз. «Ҳалол меҳнатнинг нони ширин» эканини фаҳмлаяпмиз. Иймон-эътиқод, бурч ва садоқат фазилатлари ҳам кўнгилларимизга ҳалол меҳнат билан бирга кириб келаётир. Негаки, ҳалоллик туйғуси руҳни поклайди. Биз бугунги кунларда очиқроғи, уйғонаяпмиз. Юз очаётган янги асрга ўзимизни тайёрлаяпмиз. Бу — Истиқлол шарофатидан. **«Ижтимоий ҳаётимизни ислоҳ қилиш ва янгилаш бошланиб кетганлиги боис маънавий маданиятнинг қудратли қатламлари очилди. Улар халқ руҳиятини ватанпарварлик, миллий ифтихор, бутун дунё учун бағрикенглик томон ўзгартириб юборди. Бу эса халқ Руҳи қудратининг биринчи белгисидир!»** деган эдилар Президентимиз «Ўзбекистон XXI аср бўсағасида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари» китобида.

Халқ Руҳининг тикланиши... Улуғ миллатнинг тобора жипслашиб, оёққа туришида бу нарса жуда-жуда керак. Бизни тобора олдинга етакловчи куч — уйғониш ва тикланиш туйғуси қалбларимизга кўчаётгани рост бўлсин. Бу туйғуни кунба-кун улғайтириб яшасак... Токи, мавжланиб, шовуллаб оқаётган буюк дарёга томчи мисол қўшилиб кетайлик.

Гулчеҳра ЖАМИЛОВА.

«ТУРКИСТОН»НИНГ ДАДИЛ ОДИМИ

(Боши 1-бетда)

юмуш Нарпай каналидан биринчи насосга, биринчисидан иккинчисига, иккинчиси насосдаги далага сув чиқариш ишлари узлуксиз ва тартибли йўлга қўйилди.

Ниҳоят, астойдил қилинган меҳнат ва чидам ўз самарасини берди. Ўтган 1998 йил ғаллачиликда режа ортиғи билан 780 тонна ўрнига 840 тоннага етказилиб бажарилди. 300 гектар пахтазордан 700 тоннага ўрнига 867 тонна оқ олтин йиғиштириб олинди. Шу боис, хўжалик ғалладан 12 миллион 814 минг сўм, пахтадан 25 миллион 981 минг сўм даромад қилди. Ғалладан рентабеллик 23 фоизни, пахтачиликда 35 фоизни ташкил қилди. Соф фойда ўтган йили 10 миллион 114 минг сўм бўлди.

— Бу йил ҳам ғалла режаси хўжаликда ошириб бажарилди. 860 гектар майдондаги ғўзани кўрган кишининг кўзи қувонади. Электр энергиясидан, нефть маҳсулотларидан тежаб-тергаб фойдаланишга, ортиқча харажатларга йўл қўймасликка ҳаракат қиламиз. Натижа ёмон бўлмаяпти. Мутахассисларимиз ҳисоб-китобича бу йил 6 миллион сўмдан зиёдроқ соф фойда олишимиз кўзда тутиляпти, — дейди Холмурод ака. — Бу албатта, хомчўт. Лекин соф даромад биз кутгандан кўра кўпроқ бўладиганга ўхшайди. Тўяр ошни кўз танийди, дейди. Ҳозиргача эришган ютуқларимиз даромад мўл бўлишидан далолат бераяпти.

Дарҳақиқат, раиснинг гапларида жон бор. Санация туфайли берилган имкониятга масъулият билан ёндошаётган хўжалик аъзолари албатта бу йил ҳам кўзлаган мақсадларига эришадилар, деб ўйлаймиз.

Мамадиёр ЗИЁДИНОВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

«УМР БЎЙИ ҲАЛОЛ ЯШАДИМ...»

(Боши 1-бетда)

Энди гапнинг бу ёғини эшитинг. Уйланиш тўйимиз бўлиб ўтди. Деҳқонобод марказида яшайдиган қариндошларимиз бўрдоқичилик корхонасига ишга таклиф қилишди. Ота-бобом қўй боққан эмасми, қариндошларимнинг таклифига рози бўлдим. Бошчорбоғдан чиққанимга қирқ йилдан ошди. Шундан буён қўй боқаман. Чорванинг меҳнати туёғидай қаттиқ булади. Кам одам чидайди, кўплар қўйдан узоқлашади. Лекин мен қўй боқиб ёмонлик кўрмадим. Уй-жой қурдим, тўйлар насиб қилаяпти. Ҳовлида енгил машинам бор. Беш-ўнта қўй-эчки, сигир-бузоқ дегандай. Омбор дон билан тўла. Хуллас, рўзғор ёмон эмас. Тўртта фарзандимни ўқитдим. Ҳар қайси ҳар жойда ишлайди. Абдужалилни биларкансиз бўрдоқичилик корхонаси раҳбари. Ҳазиллашиб раис деб юраман. Ёмон ишламаяпти.

Одам ҳалол яшаса, бировдан кам бўлмайди. Болаларга шу гапимни ҳамиша айтиб келганман. Нимага денг? Чорвага ҳаром аралашса иш бузилади, барака-хайр кўтарилади. Одамнинг ёмони бўридан ҳам ёмон. Бўри кечаси пайт пойлаб сурувга ташланади. Тўғри келса битта-яримта қўй ё қўзини бўғизлайди ёки олиб қочади. Чорвага кўз олайтирган одам-чи! Куппа-кундузи ўғирлик қилади. Кун оша мол сўяди, ео-ичиб тўймайди. Қарабсизки, сурувнинг баракаси учади. Ҳалиги хилдаги нафсини тиёлмаган одамлар бурдини йўқотиб эл олдида шармандa бўлади. Бундайларнинг кўпини кўрдим. Улардан нафратланаман.

Ҳалол яшашга нима етсин! Бултур молни семиртириш ҳисобига 13 тонна гўшт топширдик. Биз бунга қандай қилиб эришдик? Аввало ҳалол меҳнат қилдик. Чорва молларини семиртириш учун озуқасидан, сувидан хабардор бўлиб турдик. Молташиви билан бўлиб тонгни ухламай кутган кунларимиз кўп бўлди. Кўпгина бўрдоқичилик корхоналарида молларни қўтондан чиқармасдан боқишади. Бизда бошқача тартиб: кўпинча яйловда боқамиз. Серсут яйловларимиз бор. Қўй тўйиб ўтлайди. Бунда мол касалликка чалинмасдан тез семиради. Яйловда мол боқишнинг яна бир яхши томони бор: озуқа тежалади. Мол йил-ўн икки ой қўлдан еса бу ҳолда тоғ ҳам чидамайди.

— Бошчорбоққа бориб турасизми, — деб сўраймиз чўпондан.

— Қишу ёз бориб тураман. Қиш ойлари яёв юришга тўғри келади. Бир кечаю-кундуз юриб қишлоққа етиб оламиз. Бошчарбоққа кириб боришим билан чарчоғни унутамиз. Қиш ҳам гўзал. Тизза бўйи қор. Ўрмонлари оппоқ. Тоғлари оппоқ! Ёзини айтмайсиз! Меванинг ҳамма хилидан бор. Шакардай. Еган сайин егингиз келади. Дов-дарахтларда қушлар тўлиб кетади.

— Суратга тушганмисиз?

— Суратгами, — деди суҳбатдошим юзларидан нур таралиб, тушмадим ҳисоб. Айтмоқчи қайси бир йили суратчи келган эди. Сурат оламан, деб роса бошимни қотирди. Умримда галстук тақмаганман. Бўйнидаги галстугини ечиб берди. Галстук тақиб суратга тушдим. Газетага чиқса керак, деб юрувдим. Кунлардан бир кун почтальон ҳат олиб келди. Қарасам ўша суратчидан экан. Эсдалик бўлсин, деб суратимни юборибди. Кўриб хурсанд бўлдим. Кўрган одам мени чўпон демайди. Бошимда чуст дўпписи, бўйнимда галстук. Роса кулишдик.

— Бирор марта санаторияга борганмисиз?

— Борган эмасман.

— Сабаби: етмиш ёшга кириб бир жойим оғриган эмас. Кейин қўйларимни бир кун кўрмасам соғинаман. Уларни бир ой ташлаб кетиб бўладими? Сиз нима десангиз деярсиз мен сурувдан узоқлашиб кетолмайман. Бундай қараганда чорвадорнинг кечган ҳаёти қайси курортдан кам! Баҳор ойлари бизга бир келинг. Яйловда қолиб кетсам, дейсиз. Тоғларга туташиб кетган қир, адирлар қип-қизил лолақизғалдоқлар билан қопланади. Қўй қатиғидан ичиб ором оласиз. Ухламасангиз ҳам мириқиб дам оласиз. Курорт бу ёқда экан, дейсиз!

Ҳозирги кунда уч киши 390 бош молни парвариш қилаяпмиз. Ҳар бири 50 килограммга етмагунча боқверамиз. Мол семиртириш ҳисобига камида 15 тонна гўшт топшириш ниятидамиз.

Хушвақт ака билан хайрлашар эканман, унга юракдан ҳавас қилдим. Элимизда ана шундай танти, соддадил, заҳматкаш инсонлар кўп. Ана шуларнинг борига шукр.

Бозор ЭРҚОРОВ.
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

АРҚОН УЗГАН ЎҒРИЛАР

(Боши 1-бетда)

оширганликларини ўзлари айтиб беришди. Иккаласи ҳам Пискент туманидаги Навоий номли ширкат хўжалигида меҳнат қилишарди. Шу йил 24 апрелдан 25 апрелга ўтар кечаси олдиндан тил бириктирган ҳолда, ўзганинг мулкини ўғирлаш мақсадида йўлга чиқишади. Қонуний никоҳда бўлмасдан бирга яшаб келаётган турмуш ўртоғи Р. Хожабоевани канал кўприги устида пойлоқчилик қилиш учун қолдириб, ўзи бу ердан унча узоқ бўлмаган Шавкат Ҳожибоевнинг уйи томон ошиқади. Унинг сигирини ва буқасини қозиғидан ечиб олиб, кўприк устига ҳайдаб келади. Сўнг Рухсора билан бирга Бўка тумани бозорида сотиб, мўмай пулга эга бўлиш мақсадида молларни ўша томонга ҳайдаб олиб кетишади. Тонг ёришиб қолгани сабабли «танишлар учраб, сиримизни билиб қолишмасин», деган хаёл билан молларни бозорга олиб кирмай, четроқда — Оққўрғон бозорида пуллаш учун Бўка—Олимкент йўли бўйлаб кетишади.

Эрталаб Шавкат Ҳожибоев моллари жойида йўқлигини кўриб, «Арқонини узгандир», — деб ўйлади. Лекин ундай бўлиб чиқмади. Ҳар иккала мол ҳам қозиғидан ечиб олинганлиги билиниб турарди. Аҳволдан қариндошларини хабардор қилди. «Якшанба куни Бўкада мол бозори бўлади, ўша ердан хабар олайлик», деб акаси ва қайнотаси билан йўлга чиқишди, танишларни учратиб, сўраб-суриштиришди. Шунда ҳамқишлоқларидан бири молларнинг рангини суриштириб билгач, худди шундай иккита молни Зиёд Боботоев бир аёл билан бирга ҳайдаб келиб, бозорга олиб кирмай, Олимкент томонга қараб кетганлигини билдирди.

Участка вакили билан бирга олиб борилган тезкорлик ишлари эса зое кетмади. Бозор нархи 120 минг сўмлик моллар эгасига қайтарилди. Нияти бузуқ шахслар ички ишлар бўлимига олиб келинди.

Эр-хотиннинг жиноий иши очиқ суд мажлисида кўриб чиқилди. Уларнинг «қарз эдик, пул керак бўлиб қолувди», деган важ-корсонлари кишиларнинг ғазабини қўзғатди, холос. Ҳар иккаласи ҳам Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг 169-моддаси 2-қисми «Б» ва «В» бандлари билан айбдор, деб топилди. Зиёд Боботоевга шу модда бўйича уч йилга озодликдан маҳрум этиш жазоси тайинланди. У илгари ҳам жиноят содир этиб, Олмалиқ шаҳар суди томонидан судланган эди.

...Ҳукм ўқилди. Жиноятчилар жазоланди. Лекин бу масала кишини чуқур ўйга толдиради. Ҳар иккала жиноятчи ҳам ҳали ёш. Зиёд энди 25 га, Рухсора 21 га кирган. Ҳалол тер тўкиб, пул топиш ўрнига жиноий йўл билан бойишга иштиёқ уларни жар ёқасига олиб келди.

Анвар АҲМЕДОВ,
журналист.

Ҳозир айни пишиқчилик. Қайси далага борманг, сабзавоткор деҳқонлар етиштирган ҳосилини саранжомлаб олаётганининг гувоҳи бўласиз. Уларнинг фидокорона меҳнати туфайли бозоларда арзончилик, юртда маъмурчилик яратиляпти.

Косонсой туманидаги «Косонсой» жамоа хўжалигида ҳам ерлар оилавий пудратчиларга бўлиб берилган. Унинг 350 гектарида сабзавот экинлари етиштирилаётир. Хўжалик далаларидан йиғиштириб олинаётган сархил сабзи, бодринг, помидор, пиёз маҳсулотлари савдо расталари ва буюртмачиларга пешма-пеш жўнатиляпти.

Суратда: хўжалик етакчиси Сайдаматхон Мўйдинов ва пудратчи Исроил Шаропов янги узилган пиёз сифатини кўздан кечиришаётган пайт.

Т. МАҲКАМОВ олган сурат (ЎзА)

ШОЛИ ЎРИМИГА ҲОЗИРЛИК

Қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислоҳотлар самарадорлигини оширишда соҳани замонавий техника билан таъминлаш катта аҳамиятга эга. Бу йўналишда «Қорақалпоқагроинтехника» ишлаб чиқариш корхонаси ҳам муайян ишларни амалга оширмоқда. Жорий йилда асосан «Кейс» ва «Класс» русумли 36 та комбайн келтирилиб мазкур корхона ихтиёрига топширилди. Қорақалпоғистонда шу мавсумда топширилган 50 минг тоннадан ортиқ дон ҳосилининг аксарият қисми мазкур комбайнлар ёрдамида ўриб-янчиб олинди.

Шоли ўрим-йиғимига ҳозирлик кўрилаётган айни кунларда корхона хўжаликлар билан тузилган шартномаларга биноан 36 та хориждан келтирилган комбайнни ишга тахт қилиб қўйди. Жойларда 6 та сервис хизмати кўрсатиш марказлари ташкил этилди. Германиянинг «Класс» фирмаси мутахассислари зарур эҳтиёт қисмлар етказиб бериш билан бирга маҳаллий механизаторлар малакасини ошириш бўйича семинарлар ҳам ўтказмоқда.

(ЎзА).

МАМЛАКАТИМИЗ МУСТАҚИЛЛИГИНИНГ 8 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ИСТИҚЛОЛ ВА ИСТИҚБОЛ

ФАРҒОНА: КЕЧА, БУГУН, ЭРТАГА

Мустақиллик, эмин-эркинлик азалдан меҳнаткашлиги, ижодкорлиги билан ном қозонган, аммо, мустабид тузум даврида дили қатидаги не-не орзулари, интилишлари армон бўлиб қолган фарғоналиклар учун имконият эшикларини ланго-ланг очиб берди. Тарих учун жуда қисқа муддат-саккиз йил мобайнида вилоятда асрларга татигулик, бунёдкорлик ишлари амалга оширилди. Бугун Фарғона саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш бўйича мамлакатда етакчи ўринлардан бирини эгаллаб турибди. Асосий эътибор саноатнинг устивор соҳаларини ривожлантиришга қаратилмоқда. Қўшма ва чет эл корхоналари барпо қилишга алоҳида эътибор берилмоқда. Кейинги йилларда Фарғона шаҳрида «Ўзсаламан» қўшма корхонаси, Тошлоқ туманида «ДЭУ Текстайл компани» корхонаси, вилоятнинг бир қатор туманларида қўшма ва хусусий корхоналар қурилиб фойдаланишга топширилди. Вилоят саноатчилари жорий йилнинг ўзида 100,2 миллиард сўмлик саноат маҳсулотлари ишлаб чиқаришни мўлжаллаб туришибди.

— Вилоятни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришга оид жуда катта инвестицион дастуримиз бор, — дейди вилоят ҳокими, Ўзбекистон Олий Мажлисининг депутати Нўъмонжон Шодиевич Мўминов, — қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлаш корхоналари барпо этиш, саноатни қишлоққа янада кенгроқ миқёсда олиб кириш диққат марказимизда турибди. Яқин йиллар ичида пахта линтидан целюллоза ишлаб чиқариш корхонаси иш бошлайди. Нефть заводи қайтадан реконструкция қилинади, аниқроқ айтганда, бу реконструкция эмас, йилига 1 миллион 700 минг тонна дизель ёқилғиси ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган мутлақо янги завод бўлади. Фарғона азот заводи қайта қурилиб, қишлоқ хўжалиги учун дефолиантлар ишлаб чиқариш йўлга қўйилади. Селитра, карбомид ишлаб чиқариш заводлари кенгайтирилади. ЎзДЭУавто корхонасида ишлаб чиқарилаётган енгил автомобилларнинг ён ва олди ойналари ишлаб чиқарадиган корхона лойиҳаси ҳам ниҳоясига етди. «Ўзсаламан» фабрикаси ва сунъий тола заводи, Тошлоқдаги «ДЭУ Текстайл компани» корхонаси ва шу корхонанинг Охунбобоев туманидаги тўқимачилик тармоғи 2-навбати қурилиши бошлаб юборилади...

Қишлоқ хўжалигида ҳам иқтисодий ислоҳотлар изчиллик билан жорий этилмоқда. Айни кунда вилоятда 524202 та шахсий ёрдамчи ва 1663 та фермер хўжаликлари бўлиб, улар ихтиёрига 63400 гектар экинзор, боғ ва узумзорлар ажратиб берилган. Вазирлар Маҳкамасининг қарорига асосан ўтган йилнинг ўзида 3 та хўжалик ширкат усулига ўтган бўлса, айни кунда 36 та жамоа хўжаликлари ширкат хўжаликларига айлантирилди. Яна йил охиригача 38 та жамоа хўжаликлари янги усулда ишлашга ўтади...

Фарғона халқи ҳар нарсага қодир, изланувчан, бунёдкорлик иқтидори юксак халқдир. У ўзининг бой маънавий анъаналарини, деҳқончилик маданиятини, ишлаб чиқариш салоҳиятини юксак қадрлаб, мамлакатимиз равнақини таъминлашда муносиб ҳисса қўшадиган олижаноб ва мард халқ.

Ислом КАРИМОВ.

РАҲБАР ЎЗ ФИКРИГА ЭГА БЎЛСИН

Бағдод туманидаги Мавлоно Хазиний номли хўжалик бу йил илк бор ширкат усулига ўтиб ишлаяпти. Хўжалик раҳбари Низомжон Юнусовдан:

— Ширкатнинг олдинги иш юритиш усулидан фарқли жиҳатлари нимада? Натижалари қалай бўляпти? — дея сўрадим.

— Ширкатнинг афзаллиги ниҳоятда катта экан, — дейди Низомжон, — жамоа хўжалигида иш юритганимизда барчада «колхўз» ҳамманики» деган тушунча бор эди. Умумники, дегани ҳеч кимники, дегани-да. Ҳамма ҳам қўл учида ишлаган, жамоа мулкини кўпайтиришдан кўра таталаб, кўтариб кетиш пайида бўлган.

Ширкатга ўтишимиз муносабати билан 480 гектар ғаллазорни, 771 гектар пахтазорни оилавий пудратчиларга хўжалик билан ўзаро шартнома асосида бўлиб бердик. Бўлиб беришдан олдин «пудратга ер оламан» деганлар орасида танлов ўтказдик. Ҳатто, уйига бориб чорбоғини кўриб келдик. Дўппидек томорқасига ҳеч нарса экмай, қишлоқда яшаб бозордан сабзи-пиёз ташиб юрган одам бир-икки гектар ерни қандай уддаласин? Очиғи, танловдан ариза берганларнинг тенг ярми ўтолмади. Бригадир, табелчилардан воз кечдик. Энг асосийси дон уруғлигини, ўғитини пудратчиларнинг ўзлари тарозидан ўтказиб олишди. Шу куйи уруғлик ҳам, ўғит ҳам талон-тарож қилинишига йўл қўймадик. Меҳнатга ҳақ тўлашни ишбай эмас, гектарбай қилиб қўйдик. Илгари ғаллакор билан «режадан ошиқча топширган ғаллангнинг тўртдан бирини оласан» деб шартнома тузиларкан, биз «режадан ошиғи юз фоиз ўзингники» деб шартнома туздик.

Натижада гектаридан 65-70 центнер ҳосил олганлар ҳам бўлди. Одамлар меҳнатга ёпишиб кетди. Ер эгалик бўлгандан кейин карта қирғоқларида, ариқ ёқаларида, ҳатто тут остларида бирор қарич бўш жой қолмади. Одамлар ҳар йили ўт босиб, ажриқ эгаллаб ётадиган йўл ёқаларига маккажўхори, карам, ошқовоқ экиб олишди. Хуллас десангиз пудратчиларимиз бутун оила аъзоси — болачақаси билан «Ўзимнинг ерим, ҳосили ҳам, даромади ҳам ўзимники» деб меҳнат қилишдида-е. Мана оқибати: давлатга ўтган йилга нисбатан 470 тонна донни кўп сотиб, 1438 тонналик давлат шартномавий режасини 1580 тонна қилиб бажардик.

Боғдорчилик, картошкачиликни ривожлантиряпмиз. Келгуси йилда уруғлик картошка сотиб олмаймиз. Ўзимиз жамғариб қўйдик. Икки килодан макка донига бир бошдан жўжа олгандик. 800 бош товуқ яна бир ойдан кейин тухум бера бошлайди. Келаси йили товуқлар сонини беш минг бошга етказамиз. 20 бош новвосни зотли ғунажинларга алмаштириб, сигир бош сонини кўпайтирамиз. Мактаблар, болалар боғчаларини сут билан таъминлаймиз...

Вилоят туманларида иқтисодий ислоҳотлар изчиллик билан жорий этилиши ҳозирданоқ ўзининг ижобий самараларини бермоқда.

— Ширкат хўжалиги деҳқонларнинг мулкдорлик принципига асосланган, — дейди Бешариқ туманидаги «Ўзбекистон» ширкат хўжалиги бошқаруви раиси Р. Усмонов, — хўжаликнинг асосий воситалари ва айланма маблағлари хатланиб, устав жамғармаси миқдори 6 миллион 700 минг сўмни ташкил этди. Ана шу маблағнинг 40 фоизи хўжаликни ривожлантириш учун ишлатиладиган бўлди. Қолган 60 фоизи ёки 4 миллион сўмдан ошиқроқ маблағ мулкий пай жамғармасига ажратилди. Ана шу маблағнинг 3 миллион 618 минг сўми хўжалик аъзоларига мулкий пай қилиб берилган бўлса, қолган ўн фоизи ёки 402 минг сўм пул фахрийларга мулкий пай қилиб берилди. Шундай қилиб, меҳнат фахрийлари 2640 сўмдан пай улушига эга бўлдилар.

Тармоқлардан олинган фойда эндиликда аъзоларга дивиденд қилиб берилади. Ким кўп пай улушига эга бўлса, фойдадан шунча кўп баҳраманд бўлади.

Яна бир мисол: Ўзбекистон туманидаги «Ўзбекистон» жамоа хўжалиги асосан боғдорчиликка ихтисослашган бўлиб, шу пайтгача зарар кўриб ишларди. Ўтган йили ҳосилли боғларнинг 205 гектари 217 нафар ижарачига сотилди. Шунинг эвазига боғлардан бурунгиси йилидан ўн ҳисса кўп — 35 миллион сўм даромад олинди. Хўжалик 1998 йилни 5,5 миллион сўм соф фойда билан якунлади.

Ҳа дарвоқе, яна Юнусов ҳақида. Яқинда унга туман катталари «бу йилдан пайчиликка ўтасиз» дейишибди. «Йўқ, — депти раис, — биз ер эгаларини яна уч йил синаймиз. Чунки танловдан ўтганлар орасидан ҳам қовун тушуриб қўяётганлари чиқяпти. Уларнинг уч-тўрттасидан ерни қайтариб олиб қўйдик. Ернинг ҳақиқий эгалари топилгачгина пайчиликка ўтамиз».

Низомжоннинг бу дангал гапидан хурсанд бўлдим. Ўз фикрига, ўз йўлига эга, мустақил ишлайдиган раҳбарлар қанчалик кўп бўлса шунчалик яхши-да, нима дедингиз?

ҚАДИМИЙ ҚУБО ЙЎЛЛАРИДА

Фарғонадан Қувага кела-келгунча ҳар хил русумдаги машиналар ўтиб-кетиб турган катта йўлнинг икки ёқаси гулу гулзор, боғ-роғ эканлиги киши кайфиятини кўтариб юборади. Шундоқ йўл қирғоғида жамбулу райҳон, чиннигулу атиргул, гултожихўрозу намозшомгул дегани чамандек гуллаб ётибди. Дов-дарахтларни, ишкомларни айтмайсизми?

Энг аввало буюк ватандошимиз Аҳмад ал-Фарғоний ҳазратларининг зиёратгоҳ-мажмуини бориб кўрдик. Бу зиёратгоҳ Президентимиз Ислом Каримовнинг ташаббуслари ва саъй-ҳаракатлари билан улуғ аллома юбилейи олдидан, ғоят қисқа фурсатда барпо этилганидан хабардор эдим. Аммо, шоир «кўз билан кўрганга не етсин» деб бежиз ёзмаган-да. Обиданинг бу қадар пурвиқор, бу қадар гўзал ва фусункорлигини тасаввур қилмаган эканман. Икки томонга қулоч керган улкан қалъа янглиғ олти, олти ярим метр чамаси баландликдаги девор марказидан икки томонлама кетган айлана зиналар Шаҳристон тепалигига олиб чиқади. Бу ерда Аҳмад ал-Фарғонийнинг улкан ҳайкали қад ростлаган. Ортда қадимий Шаҳристон харобалари.

— Қубо тепалик дегани бўлиб, водийнинг энг қадимий гўшаларидан, — дейди ҳамроҳим, республика маънавият ва маърифат маркази вилоят бўлими раиси Тоҳиржон Абдураимов. — Баъзи тарихий манбааларнинг шоҳидлик беришича Қубо Шаҳристони қадим-қадимларда водийнинг пойтахти ҳам бўлган экан. Бугунгача Қубоий номи билан тилга тушган олиму фузалолардан ўн бир нафарини аниқладик. Улардан бири, Наршахийнинг машҳур «Бухоро тарихи» китобини форс тилига таржима қилиб, асарнинг дунёга тарқалишига сабабчи бўлган ўз даврининг зукко олими Абу Наср Қубоий «Ўн йил дунё кездим. Ироқу Ажамда бўлдим. Лекин, Қубодек обод юртни кўрмадим» деб ёзганлар.

Ҳа, Мустақиллик туфайли Аҳмад Фарғонийдек жаҳон фанига улкан ҳисса қўшган улуғ аллома ўз юртига қайтди. Мустақиллик туфайли Фарғонийдек, Бурҳониддин ал-Марғилоний ар-Рошидонийдек буюк аждодларимизни топдик, уларнинг муқаддас Ислом динимиз, фанимиз ривожига қўшган улкан ҳиссаларини билдик, ҳоки пойларини бемалол тавоф этиш бахтига муяссар бўлдик. Шу Истиқлол туфайли бир пайтлар обод бўлиб кейинчалик вайронага айланган жойлар яна гуллаб яшнаяпти.

— Мустақиллик шарофати билан асосан қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришга ихтисослашган туманимиз вилоятнинг саноат марказларидан бирига айланди, — дейди ҳоким Муҳаммаджон Носиров, — ҳозирда саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш бўйича вилоятда Фарғона шаҳридан кейин 2-ўринда турамиз. Мустақиллик йилларида дон маҳсулотлари комбинати қайта жиҳозланиб, Швейцария ускуналари ўрнатилди. Яна хусусий ун заводи, макарон ишлаб чиқариш корхонаси иш бошлади. Қува қандолатчилик фабрикаси чиқараётган ўн хилдан ошиқ ширинликлар ўз харидоргирлиги билан ажралиб туради. Эшитган чиқарсиз, яқинда Мексика пойтахти Мехикода жойлашган Халқаро маркетинг ва сифат ташкилоти «Қувамебель» корхонасида тайёрланган маҳсулотларнинг сифатига юқори баҳо бериб корхонага «Олтин қуёш» совринини беришга қарор қилди.

Қурилиш, ободончилик, озодалик доимий диққат-эътиборимизда. 14 та жамоа хўжалигимизда маданий марказлар қурилган. Бу ерда мўъжаз бозорча, савдо шаҳобчалари, маиший хизмат тармоқлари қишлоқ аҳлига беминнат хизмат кўрсатмоқда. Олтита қишлоқда қишлоқ врачлик пунктлари қурдик. Тумандаги ҳар бир ташкилот ўз ҳудудини ободонлаштиришга масъул. Туман Матлубот савдо бирлашмаси, Дон маҳсулотлари комбинати, мебелсозларимиз айниқса туманимиз ободончилигига катта ҳисса қўшмоқдалар. Матлуботчилар саъй-ҳаракати билан бунёд этилган Толлимозор қишлоғидаги ёпиқ бозор ва савдо, дам олиш шаҳобчаси кеча-кундуз қишлоқ меҳнаткашлари билан гавжум.

Ҳозирда туманимизда йирик тўқимачилик комплекси, оналар ва болалар соғломлаштириш маркази, битта коллеж қурилиши жадал суръатларда олиб борилмоқда.

Вақт алламаҳал бўлиб қолган эди. Қувадан қайтдим. Турфа рангдаги чироқлар ёғдусига йўғрилган шаҳар кўчалари, гузарлари, хиёбонлар, Ал-Фарғоний мажмуи, кечки сайилга чиққан гуррос-гуррос одамлар... Кўҳна Қубо эртаклардаги Боғи эрамга ўхшарди гўё...

Буюк Британиянинг «Мередит жонс» компанияси ёзёвонлик пахтакорлар билан ҳамкорликда Австралиянинг юқори ҳосилли олти хил навини ўзбек тупроғига мослаштириш устида иш олиб бормоқда.

СУРАТДА: компания бош менежери Терри Нотин (чапдан учинчи) маҳаллий мутахассислар билан янги пахта нави ҳолатини кўздан кечирмоқда.

ТОШЛОҚДАГИ ЗАМОНАВИЙ КОРХОНА

Тошлоқдан Марғилонга кетаверишда, шундоқ йўл ёқасида улкан саноат корхонаси ишлаб турибди. Бу Жанубий Кореянинг «ДЭУ Текстайл компани» ип йигирув корхонасидир.

— Бу соф чет эл сармоясига қурилган мамлакатимиздаги ягона корхона, — дейди ижтимоий масалалар бўйича гуруҳ раиси Валижон Парпиев, — корхонага Англия, Япония, Кореянинг энг сўнгги русумдаги, энг юқори технологияга эга бўлган дастгоҳлари ўрнатилган бўлиб, маҳаллий хом ашё-пахтадан жаҳон андозалари даражасидаги ип йигирилиб, маҳсулотнинг бир қисми корхонанинг қўшни Охунбобоев туманидаги тўқимачилик фабрикасига жўнатилади, қолган қисми эса хорижий давлатларга экспорт қилинади.

Валижон билан 30 минг квадрат метр жойни эгаллаган улкан цехларни айланиб иш жараёни билан танишамиз. Бир томондан узатиб берилаётган пахта тойлари компьютер билан бошқариладиган бир неча линиялардан ўтиб, пировардида калаваланган, тоза, қимматбаҳо ипга айланади. Бир хилда кийиниб олган тошлоқлик йигит-қизлар дастгоҳлар оралаб машина-механизмлар ишини назорат қилиб юришибди.

— Маҳаллий ёшлар Жанубий Кореяда бўлиб, малака ошириб қайтишган, — дейди ижтимоий гуруҳ раиси, — уларнинг эътироф этишича, бундай дастгоҳлар ҳатто Кореянинг ўзида ҳам йўқ экан... Корхона бир кеча-кундузда 56 тонна пахта толасини, бир йилда эса 16 минг тонна пахта толасини қайта ишлаш қувватига эга. Маҳсулотнинг асосий қисми Япония, Хитой, Бельгия, Италия, Бразилия, Голландия каби давлатларга экспорт қилинади.

— Корхона тўлиқ чет элники, бизга фойдаси маҳаллий ёшларнинг иш билан таъминланганида бўлса керак? — саволга тутаман Валижонни.

— Э, йўқ, — кулади Парпиев, — гарчи корхона хорижники бўлса ҳам унинг туман иқтисодидаги ўрни — аҳамияти беқиёс. Тўғри, сиз айтмоқчи, 1400 га яқин қишлоқ ёшларининг иш билан таъминланиши, қишлоқда ишчилар синфининг пайдо бўлиши бу катта воқеа, Шу билан бирга ишчи-хизматчилардан олинаётган солиқ ҳисобига маҳаллий бюджетга ҳар ой оз эмас — 35 миллион сўм маблағ тушаётганини эътиборга олсак... «чет эл сармояларини республикага жалб этиш дегани асли шу бўлади».

Валижон мени корхонанинг илғор ишчиларидан Замира Абдураҳимова, Муруфат Тешабоева, Феруза Қосимова, Одина Алиохунова, Ҳамидулла Мирзаев, Баҳодир Собиров, Акбарали Охунов, Ҳалима Аҳмаджоновалар билан таништиради.

Мен эсам ёшларнинг юз-кўзларидан ўз меҳнатлари, ҳаётларидан мамнунлик ифодасини уқаман.

Ҳа, вилоят ташқи иқтисодий алоқаларининг ривожланишида «ДЭУ Текстайл компани» каби чет эл ҳамда қўшма корхоналарнинг аҳамияти беқиёс. Вилоят иқтисодига хорижий инвестициялар 1991 йилдан кириб кела бошлади. Шу йили Қўқон шаҳрида Туркия билан ҳамкорликда очилган «Сан Те» қўшма корхонаси хорижга 52,7 минг долларлик тери хом ашёсини экспорт қилди. Худди шунингдек, Олтиариқ туманида ташкил этилган Ўзбек-Туркия «Оскад» қўшма корхонаси ҳам хорижий давлатлар билан ўзаро алоқаларни бошлади.

1996 йилдан бошлаб вилоятда хорижий инвестициялар кириб келишининг янги босқичи бошланди. Шу йили фаолият кўрсатган 41 та хорижий инвестицияли корхоналар томонидан 642,6 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилган бўлса, 1998 йил натижаларига кўра бу кўрсаткич 4 миллиард 457,4 миллион сўмни ташкил этди.

Ана буни том маънода Мустақиллик шарофати, деса бўлади!

БУВАЙДАДА ЯХШИ, ЁЗЁВОНДА-ЧИ?

Вилоятда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Қишлоқ ижтимоий инфратузилмасини ривожлантиришнинг 1996-2000 йилгача бўлган дастури» ҳамда «Қишлоқ аҳоли яшаш жойларини ичимлик суви ва табиий газ билан таъминлашни янада яхшилаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорини амалга ошириш бўйича муайян ишлар қилинган.

Вилоят иқтисодиёт ва статистика Бош бошқармасидан олинган маълумотга қараганда бугунгача қишлоқ аҳлини тоза ичимлик суви билан таъминлаш даражаси 85,8 фоизни, табиий газ билан таъминлаш даражаси эса 77,8 фоизни ташкил этади. Шу йилнинг ўзида қишлоқ хонадонларини табиий газ билан таъминлаш даражасини 84 фоизга етказиш билан бирга, газ таъминотидаги узилиш ва нуқсонларга барҳам бериш чора-тадбирлари кўрилаётир.

Бироқ, вилоятнинг Бешариқ, Ёзёвон, Охунбобоев, Фурқат, Сўх туманларида аҳолини табиий газ билан таъминлаш дастурий режасининг бажарилиши ўлда-жўлда қолмоқда. Фарғона, Тошлоқ, Бешариқ, Фурқат туманларида аҳолини тоза ичимлик суви билан таъминлаш даражаси вилоят кўрсаткичидан пастлигича қолмоқда. Аниқ рақамларга мурожаат қиладиган бўлсак, вилоят бўйича 42 та қишлоқ тоза ичимлик суви билан таъминланмаган, 225 та қишлоққа эса ҳануз «зангори олов» етиб борганича йўқ.

Ана энди қишлоқ инфратузилмасининг бажарилиши бўйича икки туман-Бувайда ва Ёзёвон туманларини ўзаро чоғиштириб кўрайлик. 1996 йилдан бери Бувайдада 3 та қишлоқ врачлик шаҳобчаси қурилган бўлса, Ёзёвонда иккита қурилган. Бувайдада 2252 ўринли мактаб, 2270 квадрат метр савдо шаҳобчалари қурилгани ҳолда Ёзёвонда бу кўрсаткич 1204 ўрин ва 1449 квадрат метрни ташкил этган. Ёки бўлмаса Бувайдада ўтгани уч ярим йил ичида 83 та маиший хизмат шаҳобчалари қурилгани ҳолда, Ёзёвонда 31 та маиший хизмат шаҳобчалари қурилганини қандоқ изоҳлаш мумкин? Қишлоқларни газлаштиришда ҳам жиддий тафовут мавжуд. Масалан, Бувайдада 1996 йилдан бери 124,4 километр газ қувурлари ётқизилгани ҳолда Ёзёвонда бу кўрсаткич 82,9 километрни ташкил этган, холос. Ёзёвонлик раҳбарлар «бизда Бувайдага қараганда аҳоли оз» дейишларини сезиб турибмиз. Шундоқ ҳам дейлик. Бироқ, улар қишлоқ хонадонларини борйўғи 41,4 фоиз газлаштирилганини қандоқ изоҳлашаркин? Аҳолини тоза ичимлик суви билан таъминлашдаги аҳвол ҳам бундан яхши эмас.

Шу ўринда ҳақли савол туғилади: хўш, ёзёвонликларнинг бувайдаликлардан қаери кам?

АЗИЗБЕКНИНГ БАХТИ

Азизбек она қишлоғи Бачқирга Тошкентдан хушхабар билан келди. Энг аввало, катта онаси 82 ёшли Баҳринисса холани зиёрат қилди. Хола пойтахтда ўқийдиган «арзандасини» айланиб-ўргилиб кутиб олди. Ҳадемай дастурхон устида бутун оила жам бўлди. Қариндош-уруғ, қўни-қўшнилар йиғилишди.

Ана шунда Азизбек ўзи олиб келган хушхабарни маълум қилди. Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университетининг «Халқаро иқтисодий алоқалар» факультетида таҳсил олаётган йигит 5 турдаги имтиҳонлардан муваффақиятли ўтиб «Умид» жамғармасининг Америка Қўшма Штатларига бориб ўқиш учун махсус йўлланмасини қўлга киритган эди.

Буни эшитган Баҳринисса хола «айланай сандан, бошинг тошдан бўлсин!» дея Азизбекнинг пешонасидан ўпди. Сандиғини очиб, набирасининг бошидан сочқи сочди. Кейин ўтириб кўз ёши ҳам қилиб олди.

— Нега йиғлайсиз, бувижон? — деди холанинг кўз ёшларини ўзича тушунган Азизбек, — тўрт йил ҳам бундоқ қилиб ўтиб кетади...

— Қувонганимдан йиғлайман, болам, — деди Баҳринисса хола, — бобонг тирик бўлганда сани ўшандоқ жойларга ўқишга боришингни эшитиб терисига сиғмай кетарди. Раҳматли бир умр хўжаликларга раҳбар бўлиб ўтди. Саводи ҳаминқадар эди. Ўқиган, илмли одамларни яхши кўрарди. «Замон ўқиганники, биз кўрмаган яхши кунларни шу ёшлар кўради» дерди. Дадангни ҳам, амакиларингни ҳам шу ниятда ўқитди. Мана энди сан... Бу ишинг билан бобонг руҳини шод этдинг. Мани бошимни кўкка етказдинг, умрингдан барака топ, болам! Қаерда юриб, қаерда турсанг ҳам қишлоғингни, туғилиб ўсган жойингни унутма!

Баҳринисса хола шундай дея дуога қўл очди:

— Илоҳим юртимиз тинч бўлсин! Ёшларга ўқиши, билим олиши учун шундай шароитни яратиб қўйган, «фарзандларимиз биздан кўра кучли, билимли, ақлли ва бахтли бўлишлари керак деб» кеча-кундуз қайғураётган давлатимиз раҳбари Исломжон ўғлимнинг умрлари узоқ бўлсин! Эл-юртимиз бахтига соғ-саломат юрсинлар! Мен ҳам неварагинамнинг ўқишни битириб, халқимизга, ҳукуматимизга хизмат қилиб юрганини кўрай, тўйларига ўзим бош бўлай. Бирортасини кўз остига олганинг бўлса, секин қулоғимга айтиб кет, болам... Ой бориб, омон келгин. Ана ўшанда катта тўй қиламиз!

Бачқирлик Азизбек Алиқулов яна бир неча кундан кейин Америка Қўшма Штатларига жўнаб кетади...

МУАММОЛАР

• Вилоятнинг бир қанча туманларида ерларнинг мелиоратив ҳолати ачинарли аҳволга тушиб қолган. Сув йўллари, ариқ ва зовурлар йиллар мобайнида тозаланмаганлиги касрига ер ости сувлари яқинлашиб пахта, ғалла ҳосилдорлигига, боғлар ва қишлоқ хўжалик экинлари ривожига сезиларли таъсир кўрсатмоқда. Ер захини қочириш учун зовур ва коллекторлар қазишга замонавий техникалар, кудратли экскаваторлар етишмаяпти.

• Айниқса, бу борада вилоятнинг Риштон туманида ўткир муаммо юзага келган. Туманнинг адир қисми қўшни Қирғизистон республикасига қарашли бўлиб, қирғиз биродарларимиз адирларни ўзлаштириб шоли, пиёз каби серсув экинларни экишлари оқибатида туманнинг 6 минг гектарга яқин майдонида ташвишли аҳвол юзага келган. Ер ости сувлари яқинлашиб, боғлар қурияпти. Экинзорлар кутилган ҳосилни бермаяпти. Бу муаммони ҳукумат доирасида зудлик билан ҳал этилмаса бугун ўтиб эртага кеч бўлади.

• Жорий йилнинг 1 июль ҳолатига вилоятдаги 8 та корхона ва ташкилотлар ўз фаолиятларини зарар билан якунлади. Умумий зарар миқдори 399,9 миллион сўмни ташкил этди.

• Вилоятда бюджет маблағлари ҳисобидан қурилиши керак бўлган 31 та мактаб, 6 та болалар боғчаси қурилиши бир неча йиллардан бери битмай чала ётибди.

Саҳифани журналист О. НОМОЗОВ тайёрлади.

Мустақиллик йилларида вилоят шаҳар ва қишлоқлари янада кўркамлашиб, ўзгача чирой ва жозибага эга бўлди.

М.ХУДОЙҚУЛОВ олган суратлар.

«ЗАМОН КЕЛДИ СЕНИ СЎРОҚЛАБ»

(Боши 1-бетда)

ана шундай пок, юксак эдилар. Инсонийликка, ўз шаънларига заррача ғубор етказиши мумкин бўлган ҳар қандай манфаатларни ошкор рад этардилар.

...Аравасига тушганингдан кейин ашуласини ҳам айтасан-да, деганларидек, Зулфия опа ҳам ўзларига замондош бўлган барча шоирлар каби ўзлари яшаган тузумни тараннум этгувчи шеърлар ҳам ёздилар. Лекин устоз билан қарийб йигирма йил ёнма-ён ишлаб, қайсидир амалдор ёки лавозим эгасига мулозамат (лаганбардорлик дегани тилим бормайди) қилганларини, ниманингдир илинжида ҳаттоки овозларини салгина ўзгартириб гапирганларини кўрмаганман. Айниқса, аёлларни, ижодкор аёлларни нафақат қўллаб-қувватлардилар, ҳар қандай вазиятда суямоққа, ҳимоя қилмоққа қодир эдилар.

Таниқли таржимон Холидахон опа Аҳророванинг оталари Саид Аҳрорий зиёли жадидлардан бўлганлиги учун 1937 йилда ҳибсга олинган. 50-йилларда «халқ душмани»нинг қизи деб таҳдид, сиқувга олганларида, «Мени ҳимоя қилган, маънавий мадад берганлардан бири Зулфия опа эдилар. Лекин ўша пайтларда Ҳамид Олимжон вафотидан кейин ёзилган ҳижрон мавзуидаги шеърлари учун Зулфия опанинг ўзлари ҳам жамиятга бегона бўлган тушкунлик кайфиятидаги «ёт унсур» сифатида қаттиқ танқид, таъқибга учраган кунлар эди», — деб эслайдилар Холидахон опа.

50—80 йиллар давомида адабиётимизга кириб келган ва ўз овози, ўрнига эга бўлган аёл қаламкашлар борки, уларнинг барчаси устознинг эътиборлари, ғамхўрликларидан қай бир даражада баҳраманд бўлганлар. Зулфия опа янги ном ва унинг қаламига мансуб умидбахш сатрларни ўқиганда, гўёки эл-юрт баҳраманд бўладиган янги булоққа дуч келган каби руҳланиб кетардилар. Янгича фикр, ташбеҳ, бадиий топилмалар олдида ҳайратли мухлисга айланардилар. Адабиётимизнинг қатор Гулчеҳралари, Ойдин Ҳожиева, Ҳалима Худойбердиева, Муккаррама Муродова, Дилбар Ҳамзахўжаева, Қутлибека, Мақсуда Эгамбердиева, Фароғат Камолова... уларнинг ҳар бирлари қалбида шоира Зулфияга нисбатан алоҳида эҳтиром бўлса, иншооллоҳ.

Шоирани ўзига устоз деб билганлар саноқсиз эди. Лекин Зулфия опа уларнинг биронтасини «шогирдим» деганларини эсломайман. Ҳеч кимга устозлик даъво қилмасдилар. Қўлёзмадами, матбуотдами ўқиб таъсирланган бадиий асарларини, айниқса, у ёшлар қаламига мансуб бўлса, ҳайратланиб, ҳавас билан гапирардилар:

— Биз энди бундай ёзишимиз қийин. Ҳозирги ёшларнинг билими жуда кенг, чуқур. Улар биздан ўтиб кетишди, — дердилар, кейин илтимос оҳангида қўшиб қўярдилар, — мен ўша... фалончи шоирни бир кўра-ай.

Мана шу «Фалончини бир кўра-ай...» деган гапларининг оҳангида ҳам юксак маданиятлилик, инсонга катта ҳурматни сезардим. Биз Зулфия опанинг ҳар бир топшириқларини сўзсиз бажаришга тайёр турган ходимлар эдик. «Фалончини чақириб беринг!» — десалар ҳам табиий ҳақли эдилар. Лекин бу беназир инсонда ўз шахсининг устунлигини таъкидлаб тургувчи одат, шунга эҳтиёж йўқ эди. Лекин ўрни келганда, ўзликни, ор-номусни ҳимоя қилиш керак бўлганда...

Зулфия опа хотин-қизлар қўмитасининг аъзоси эдилар. Бир гал йиғинга борганларида, куз экан.

— Ўзбекистонда узум пишдими? — деб сўрабди қўмита ходимларидан бири.

— Ҳа, ғарқ пишди, — деб жавоб қайтарибдилар Зулфия опа.

— Наҳотки, икки килогина узум кўтариб келиш мумкин эмас? — дебди яна сўрагувчи.

— Мумкин, — деб жавоб қайтарибдилар Зулфия опа, — лекин мен кўчаларда, аэропортда катта сумкалар кўтариб юришга одатланмаганман.

Ҳаётда жуда кўп воқеалар мени Зулфия опа шахсига, Зулфия ибратига мурожаат этишга ундайверади. Биз — устознинг ҳаёт ва фаолиятлари, эътиқодлари, одамларга, ҳаётга ва албатта, катта адабиётга муносабатларидан озми-кўпми хабардор бўлган шогирду мухлислар зиммасида Зулфия сиймосини ижтимоий публицистикада, адабий, бадиий, саҳна асарларида яратиш масъулияти турибди.

Умрларининг сўнгги йилларида Зулфия опа:

— Кетадиган пайтим яқинлашиб қолди, тугунларимни тугиб-тугиб тайёр туришим керак энди. Лекин елкамда катта қарз бор: устозларим Миртемир ака, Ғафур ака, Ҳамид Олимжон, Ойбек ака ҳақидаги хотираларимни ёзишга улгуролмаяпман, — дердилар.

Менга ўзлари саксонга яқинлашган, бутун бир авлодга маънавий устоз, ғамхўр бўлган шоиранинг «устозларим» деб масъулият билан гапиришлари ажиб таъсир этарди. Барча замондош ёзувчи, шоирларнинг ўзларига кўрсатган каттаю кичик яхшиликлари, самимий ҳазилларини, оғир кунларда суянч бўлганликларини миннатдорчилик билан сўзлардилар. Лекин ўзларининг ғамхўрликлари, қўллаб-қувватлашларидан ҳар жиҳатдан қувват, имкон олиб қадди тикланган ижодкорларнинг айрим ноҳақлик, бетгачопарликларидан нолиб, ранжиб: «Мен унга шундай яхшилик қилгандим-ку!» — деган маънода гапирганларини сира эшитмаганман.

Жаҳон адабиётининг кўҳна салтанатига Зебуннисо, Гулбаданбегим, Маҳзуна, Анбар отин, Қамарбону, Увайсий, Нодира каби қалби уйғоқ, қалами ўткир момоларимиз зеб бўлиб келган эсалар, Зулфия XX аср шеъриятининг муносиб сиймоси бўлиб дунёвий мушоираларга қўшилди.

Халқ қалбига буйруқлар билан кириб бўлмайди. Қарийб ярим аср давомида Зулфия халқимизнинг кексаю ёшлари дилида, эъзозида гўзаллик, поклик, садоқат, сўз ва амалда собитлик рамзи бўлиб яшади, фаолият кўрсатди. Сўзнинг, адабиётнинг заҳматли меҳнатига масъулияти энг сўнгги асарларида ҳам ҳавас, ҳайратга арзийди.

Халқимизнинг меҳр-муҳаббатини қозонган, эъзозига сазовор бўлган, Шарқ мамлакатларида шарқонаю замонавий фазилатларни уйғунлаштириб, миллат кўзгуси сифатида ҳурмат топган сиймо — бу шахси билан идеаллари, ҳаёт йўли тўлиқ мос, муносиб бўлган Зулфиядир. Миллат толеига ёзилган бундай шахслар — Аллоҳнинг инояти, тарихий ҳодиса. Зулфия номидаги Давлат мукофоти иқтидорли сингилларимиз орасидан Зулфия орзулаган комил ижодкорларни кашф этишидан умидвормиз.

Муҳтарама УЛУҒ қизи.

1999 йил — Аёллар йили

Тандир тўлиб ёпилди нон. Т. Мирзакаримов сурат-лавҳаси.

УЛУҒЛАР БИСОТИДАН

Жума ўгитлари

Бўлса бир ҳунаринг агар юз айбинг,
дўст наздида ҳунар ёпар юз айбинг.
Саъдий ШЕРОЗИЙ.

Муваффақиятни киши ҳаётда эришган мавқе билан эмас, балки ўша муваффақиятни қўлга кирита туриб, у қандай тўсиқларни енгиб ўтгани билан ўлчаш керак.
Б. ВАШИНГТОН.

Ҳеч кимга ялинмас ҳунарли инсон,
Ризқин ўз боғидан топади боғбон.
С. НАСАФИЙ.

Ўз ишини топа олган одам саодатлидир; у бошқа саодатни ахтармай қўя қолсин. Унинг қиладиган иши ва яшашдан мақсади бор.
Т. КАРЛЕЙЛЬ.

Ҳамиша қаҳрамон бўлиш мумкин эмасдир, лекин ҳамиша инсон бўлиб қолиш мумкин.
И. ГЁТЕ.

Кўпни билган эмас, керакни билган доно.
ЭСХИЛ.

Одамлар ўқишдан тўхташлари билан фикрлашдан ҳам тўхтайдилар.
Д. ДИДРО.

Хайрия

«БЕГОЙИМ» АЁЛЛАР ЛОТЕРЕЯСИ

Мамлакатимизнинг ёш вилояти ҳисобланган Навоийда аёллар йилига бағишлаб бир қатор ибратли тадбирлар ўтказилмоқда. Шулардан бири Навоий шаҳар ҳокимлиги, «Камолот» жамғармаси Конимех тумани бўлими томонидан «Оналик ва болаликни муҳофаза қилишга йўналтирилган «Бегойим» хайрия лотереяси таъсис этилганлигидир.

Мустақиллигимиз 8 йиллигини нишонлаётган кунларда Навоий шаҳрида лотереянинг ютуқлар тиражи бўлиб ўтади. Лотерея жами 20 миллион сўмлик чиқарилган ва шундан 40 фоизига ютуқ қўйилганди. Ютуқлардан келган фойданинг 30 фоизи кам таъминланган оилаларга, тиббиёт соҳасини яхшилаш ва хотин-қизларга тиббий ёрдам кўрсатишга ажратилади.

Ўткир ПЎЛАТОВ.

АРПАБОДИЁН

Ўрта Осиё республикаларида арпабодиён кенг кўламда ўстирилиб, меваси зиравор сифатида ишлатилади.

Халқ орасида арпабодиён меваларининг шифобахшлик хусусиятлари қадимдан маълум. Чунончи, ўсимлик меваси терлатувчи, эмизикли онанинг кўкрак сутини кўпайтирувчи, меъда ва ичак касалликларига дори сифатида ишлатилган. Шарқ табиблари арпабодиён мевасининг қайнатмасини тана ҳарорати кўтарилганда, сийдик ва ўт

Табиат шифохонаси

ажралиши қийинлашганда, мижоз сусайганда, асабийлашганда, қорин дам бўлганда ичишни тавсия қилишган.

Абу Али ибн Сино арпабодиённи қиздириб, тутуни ҳидланса бош оғриғи ва бош айланиши тўхташи ҳақида маълумот берган. Шунингдек, у арпабодиённи эзиб, атиргул мойи билан аралаштириб қулоқ оғриғини даволаган. Ибн Сино арпабодиёндан сийдик ажралишини кучайтиришда, бачадон, жигар ва талоқ фаолиятини яхшилашда, эски безгакни даволашда ҳам фойдаланган.

Илмий медицинада арпабодиён мевасидан тайёрланган дори-дармонлар қорин оғриғини (спазм) қолдириш, ичак фаолиятини яхшилаш, ел ҳайдаш учун тавсия қилинади. Улар анацид гастритни даволашда қўлланилади. Арпабодиён мойи ва мевасининг дамламасидан юқори нафас йўлларининг шамоллаши, трахеит, ларингит, йирингли бронхит, ўпка гангренаси, қизамиқ касалликларини даволашда фойдаланилади. Ўсимлик мойи (анисовое масло) балғам кўчирувчи дори таркибига қўшилади.

Бу шифобахш ўсимликдан кондитер ва парфюмерия саноатида, ҳолва тайёрлашда, нонвойчиликда ҳам фойдаланилади.

«Шифобахш неъматлар» китобидан.

Самар НУРИЙ

СИРЛИ ГИЁҲ

Ҳикоя

IV

Дўхтирнинг ҳафталик муолажасидан кейин икки ойдан буён узлуксиз оқаётган қон тўхтади. Кўнгли бироз таскин топган Тиркаш акага дўхтир юртига, хизматига кетишга рухсат берди. Онаси қизининг ёнида қолди.

Тиркаш ака узоқ йўлдан тоғ-тош оша,. дашт оралаб жума куни кечда қизининг ёнига интизор бўлиб келар, бошида парвона бўлар, шанба ўтиб, якшанба кечда қайтиб кетарди. Қизи ўнгланаётган бўлса-да, юрагидаги хавотир босилмаган, йўлда ҳам, уйда ҳам, далада ҳам хаёли, фикри-зикри қизида. Иложини топса ҳар кун идорадан сим қоқади.

Тиркаш ака энди эгатдан чиқиб, этигининг чангини қоқиб, шийпонда сергак тортиб турганида, жияни бошини эгиб келди:

— Амаки, телпон қилишибди Тошкандан. Қизларой опам... бўлмапти...

— А-а?! — Тиркаш аканинг аъзои-бадани зир титраб, бўйни, қўлтиқлари терлаб, сўнг юраги суст тортди: «Ахир икки кун олдин ўз кўзим билан кўриб келувдим-ку! Мен кетаверайми, қизим, десам, кўзларини очиб, синиқ жилмайиб, ҳа, девди-ку, бошини қимирлатиб. Бу унинг мен билан охирги видолашуви эканми?». Тиркаш ака жон ваҳимасида югуриб, идорага борди. Раиснинг кабинетидан пойтахтга телефон қилди.

— Ҳа, тунда шундай бўлиб қолди, — навбатчи табибнинг ғамгин, ҳамдард товуши эшитилди. — Олиб кетасизларми ёки шу ерда...

— Уф-ф! — Тиркаш ака трубкани илгакка ташлади. — Уйим, хону моним куйди! — ғўлачадай мушти билан бошига урди. — Ёнидан жилмай ётсам бўларкан ҳарсанг тошдай. — Кўз ёшлари бурни, ёни, мўйлаби учларидан шошқатор оқа бошлади.

Раис беш ўринли машина берди. Тиркаш ака унга шолча, кўрпа-ёстиқ ортди. Чорбоғга тўпланган ҳамқишлоқлари орасидаги бамаъни қариндошининг тирсагидан ушлаб, четроққа тортиб, қулоғига шипшиди:

— Қабристонга одам юбориб: гўрини қаздириб қўярсизлар, — дея киссасидан бир чангал пул чиқариб, санамай, қариндошининг яктаги киссасига тиқди. — Болам шўрликнинг шунча азоб чеккани ҳам етар. Энди узоқ йўлдан эзилиб келганда яна маҳтал бўлиб ётмасин...

— Бардам бўл, — деди қариндош, — бу ёғидан хавотир олма. Юрт ичидамиз.

Тиркаш ака чопон кийиб, белларини қарс билан боғлаган уч қариндоши билан машинага чиқиб, жўнади. Ғира-шира қоронғулик. Осмонда ой ҳам, юлдузлар ҳам йўқ. Дайди шамол ёввойи увиллайди. Ёмғир машина томига, деразаларга дув-дув ёш тўкиб йиғлайди. Машина мотори алағда юракдек безовта, бесаранжом гуппиллайди. Тиркаш аканинг кўз ўнгида бир-биридан даҳшатли минг хил манзаралар жонланди. Ҳамроҳлар сукутда. Шофёр йўлга ғамгин тикилган.

Соч, мўйлаблари оқарган, пешона, бўйинларидаги ажинлари қуюқлашган, кўзлари қизарган Тиркаш ака тахта бўлиб қолган оёқларини зўрға судраб, зинадан чиқдию, нафасини ростлаб, сўнг қизи ётган хона эшигини оҳиста очиб, ичкарига мўралади: Ё раббий! Қизи, қишлоқ қабристонига у учун гўр буюртириб келган қизи худди икки кун олдингидай каравотда синиқ жилмайиб ётибди. Ёноғига, қулоқлари гирдига хиёл қон югурган. Онаизори рўмолчаси билан унинг юз, пешанасини артиб, елпиб ўтирибди. Тиркаш аканинг ўпкаси тўлиб, нафаси бўғзига тиқилди:

— Ассалом, эсон-омонликми? Ана, бизлар ҳам келдик, — ҳарсиллаб бориб, титраётган кафтини аёлининг ингичка елкасига қўйиб, эргашиб қизининг иссиқроқ пешанасидан ўпди. Ичидан кучли ўкирик қалқиб чиқаётганини сезиб, орқасига бурилди-да, «мен ҳозир» деганча йўлакка отилиб чиқди. Йўлак охиридаги кимсасиз ваннахонага кириб, илгакни илдириб, йиғлади. Кўнгли равшан тортиб, юз-кўзларини ювиб, белбоғига артиниб, касалхона чорбоғида кутиб турган ҳамроҳлари ёнига борди:

— Худога шукр, тирик экан! Чопонларни ечинглар.

Ҳамроҳлари Тиркаш аканинг кўзларига: «бу шўрлик фарзанд доғидан жинни бўлиб қолибди» дегандек хавотир билан қараб, донг қотиб қолишди.

V.

Чошгоҳда икки ҳамшира Қизларойнинг жасадини аравачада мурдахонага олиб кетаётган эди. Ишга келаётган Меҳригиё йўлакда уларга тўқнашди:

— Ҳа, қаёққа?

Ҳамширалар жавоб ўрнига, бошларини эгиб, оқ халатларининг ёқасига кўзларини артишди. Дўхтир ички бир туйғу билан уларга буюрди:

— Қайтар! Палатага! — уларнинг орқага қайтишини кутмай, ўзи аравача дастасидан судраб, хонага кирди. Елкасига халат ташлаб, Қизларойнинг афт-ангорига синчиклаб тикилди, юрагига қулоқ тутди. Юракда элас-элас жонланиш сезилди. Севиниб, ҳамширалардан сўради:

— Қизларойнинг онаси қаердалар?

— Изоляторда, ҳушларидан кетиб ётибдилар.

— Майли, укол қилиб қўйинглар. Қизларой каймулаўйқуга кетибди, клиник ўлим. Қани, менга кўмаклашинглар.

Меҳригиё беморнинг томи[illegible] ни тоғ асалига қориштириб, лабига суртди. Тиқинчоғига игна санчилиб тўнтариб қўйилган шишадаги қон яримлаганда, беморнинг киприклари мажолсиз қимирлаб, кўкимтир лаблари тамшаниб, тили учи билан асални ялади... Сўнг кўзлари очилди...

— Синглим, — дўхтирлар хонасида Меҳригиё билан ёлғиз қолган Тиркаш ака ўпкасини босолмай, ҳўнг-ҳўнг йиғлади. — Пул берсам — олмайсан, биламан. Нима яхшилик қилай, ўзинг айт! Бир умр қулинг бўлай, ўша гиёҳнинг номини айт менга. Кўҳиқофда аждаҳолар қўриқлаб ётган бўлса-да, қоп-қопини келтириб оёғинг остига ташлайман. Қаерда ўсади ўша мўъжиза?

Меҳригиё ёзги таътилда Ҳисорга борганида, Лангар Оталик овчидан бу гиёҳни яраланган айиқ чайнаб ётганини, қон оқаётган жароҳатига босганини эшитган эди:

— У сиз тарафдаги тоғтош, даштларда ўсади.

— Бизда гиёҳлар кўп ўсади. Менга номини айт, аниқ! — Тиркаш ака шу гиёҳни қоп-қоп ғамлаб қўймаса, бир кун қизидан айрилиб қоладигандек ваҳимада ўрнидан турди.

— Номими... — Меҳригиё отаизорга меҳр билан ўйчан тикилди: «Ота-онанинг зурриёдига меҳр-муҳаббати табиатнинг буюк мўъжизаси. Шу меҳр мурғакларни минг бир балолардан асрайди. Шу меҳр кўпинча худбинликка айланиб, мудҳиш воқеаларга ҳам сабаб бўлади. Ана, бу ота бир қизи учун «аждаҳо комидан» қоп-қоп гиёҳ келтиришга шай! Билмайдики, у қизини деб, лак-лак беморларнинг ҳаётига зомин бўлади, меҳри жўш урганда бировга айтиб қўйса, бахил, баднафс инсофсизларнинг қулоғига етса — уруғию илдизигача йўқолади у гиёҳлар. Шу сабаб Меҳригиё гиёҳ номини айтмади, — Номини, кечирасиз, айтолмайман, ҳаққим йўқ айтишга.

Тиркаш ака бу покиза, меҳрибон аёлдан бу жавобни сира кутмаган эди: «Бахил экан! Одам балоси ичида-да» деган фикр ўтди хаёлидан. Унинг миясидаги бу таънани Меҳригиё сезди:

— Қизингизнинг, авлод-аждодларингизнинг соғ-саломат камолга етишини истасангиз — узманг гиёҳларни. Жангалу, тиконлари ҳам, сассиқ карраку алафлари ҳам минг бир дардга даво бу юртнинг. Тупроқ остидан бош кўтариб, қуёшга интилган ҳар бир гиёҳ — табиатнинг бетакрор мўъжизаси, билсангиз. Улар ҳаёт ҳалқасидек бир-бирига чамбарчас боғлиқ.

Ҳикоянависнинг ўзи ҳам табиатнинг шу мўъжизалари шарофатидан ўнлаб наврўзларни кўришга муяссар бўлганлардан бири бўлганлиги учун табибнинг олижаноб «бахиллиги»ни олқишлаб, гиёҳ номини сир сақлади китобхонлардан.

(Давоми. Боши ўтган сонда.)

Футбол оламида

ШУКЕР ЛОНДОННИ АФЗАЛ КЎРДИ

Лондоннинг «Арсенал» командаси вакиллари ўтган мавсумда Мадриднинг «Реал» командасида тўп сурган Хорватия терма командаси ҳужумчиси Давор Шукернинг Лондон жамоасига ўтганини маълум қилди.

1998 йилги жаҳон чемпионатида энг моҳир ҳужумчи деб саналган футболчини сотиб олиш Англия вице чемпионларига 5,67 миллион долларга тушди. 31 ёшли футболчи билан тузилган шартнома муддати — тўрт йил.

АНЕЛЬКА «РЕАЛ»ГА ЎТДИ

Лондоннинг «Арсенал» жамоаси ҳужумчиси, кейинги ойларда Италияда ўзига янги клуб излаган француз Николя Анелька янги мавсумни Мадриднинг «Реал»ида бошлаши кутилмоқда.

Футболчининг «Лацио» ва «Ювентус» ўртасидаги шартномалари бузилгач «Реал» президенти Лоренсо Санс 20 ёшли французга 36 миллион доллар таклиф қилди.

Нилуфар МУҲАММЕДОВА.

БОШҚОТИРМА

Бўйига: 1. Қўзғолон. 2. Дон маҳсулотларининг зараркунандаси. 3. Йилда бир марта қилинадиган таом. 4. Кампучия давлати пойтахти. 5. Дунёдаги энг митти қуш. 7. Германиядаги шаҳар. 9. Енгил саноат тармоқларидан бири. 10. Ҳарбий унвон. 11. Ун маҳсулотидан қилинадиган таом. 14. Аттанг, эссиз. 15. Инглиз математиги. 18. Аквариум балиғи. 20. Россиядаги шаҳар. 22. Атмосфера босимини ўлчайдиган асбоб. 26. Торли, камонли соз. 27. «Ёшлар» телеканалидаги кўрсатувлардан бири.

Энига: 3. Худ-худ. 6. Ширинлик тури. 7. Қадимги Римда ов маъбудаси. 8. 60-йилларда машҳур бўлган Америка рақси. 12. Ҳайвон касаллиги. 13. Республикамизда машинасозлар шаҳри. 15. Ўзбек шоири, хаттоти. 16. Исландия ёзувчиси. 17. Канададаги кўл. 19. Пайғамбарлардан бири. 21. Сўз туркуми. 23. Сурия ва Ливан ўртасидаги тоғ. 24. Азалдан бир жойда яшайдиган ҳайвонларнинг мажмуаси. 25. Республикамизда кенг тарқалган дарахт. 26. Толдиқўрғон вилоятидаги шаҳар. 28. Пайвандлаш усули.

Тузувчи: Тожиали УМАРОВ.

Бошқотирма жавоблари:
Бўйига: 1. Исён 2. Мита 3. Сумалак 4. Пномпень 5. Колибри 7. Дюссельдорф 9. Тўқимачилик 10. Лейтенант 11. Ҳолвайтар 14. Афсус 15. Муавр 18. Телескоп 20. Иркутск 22. Анероид 26. Сато 27. «Давр»
Энига: 3. Сассиқкўпошак 6. Нишолда 7. Диана. 8. Твист 12. Тейлериоз 13. Асака 15. Мирий 16. Лакснесс 17. Атабаска 19. Идрис 21. Равиш 23. Антиливан 24. Фауна 25. Терак 26. Сарканд 28. Куртакпайванд

Ҳунар, ҳунардан унар, деган мақол бор халқимизда. Одилжон Қодиров бошлиқ ҳунармандлар оиласи тайёрлаган турли сопол идишлар, безаклар ва қурилиш материаллари ўзининг пишиқлиги, кўркамлиги билан нафақат [illegible], ҳатто бошқа жойларда ҳам эътиборга тушган.

Суратда: Одилжон ака Қодиров ўғли Дилшодбек ва уста Исломжон Баротов билан буюртмаларни бажарилиши хусусида суҳбатлашишмоқда.

Х. АРАББОЕВ олган сурат.

ҚОП КЕРАКМИ? МАРҲАМАТ!

Тошкентдаги ташкилотдан полипропилен қопларни чекланмаган миқдорда харид қилишингиз мумкин.

Телефон: 144-47-69.

* * *

Тошкент шаҳар Мирзо Улуғбек туманидаги «TEZ LOCHIN» («Тез Лочин») хусусий ишлаб чиқариш корхонаси тугатилади. Даъволар эълон босилган кундан бошлаб бир ой давомида қабул қилинади.

ФЕРМЕРЛАР ВА ФУҚАРОЛАР ДИҚҚАТИГА

Носқовоқ, сув қовоқ — томошақовоқнинг турли катта-кичикликдагисини чекланмаган миқдорда сотиб оламан.

Телефон: 54-44-34; 22-83-83.

Тошкент шаҳар А. Икромов туманидаги «Лакрос» хусусий фирмасининг думалоқ муҳри йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТ

МУАССИСЛАР — Ўзбекистон Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, «Ўзлахтасаноатсотиш» уюшмаси, «Ўзмевасабзавотузумсаноат-холдинг» компанияси, Агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшмаси Марказий Қўмитаси.

МАНЗИЛИМИЗ: 700083, ТОШКЕНТ, МАТБУОТЧИЛАР КЎЧАСИ, 32

Телефонлар: муҳаррир ўринбосарлари — 133-16-27, 133-44-43, масъул котиб — 133-09-93, ижодий гуруҳлар: агросаноат мажмуи — 136-54-51, ижтимоий ҳаёт ва ҳуқуқ — 136-56-30, молиявий хизмат — 136-56-36, макроиқтисодиёт — 136-56-25, маънавият-маърифат ва спорт — 136-54-51, хатлар ва вилоят мухбирлари билан ишлаш — 136-54-42.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.

«Қишлоқ ҳаёти» материалларини кўчириб босиш фақат таҳририят рухсати билан амалга оширилади.

Рўйхатдан ўтиш тартиб рақами 00006. Буюртма Г— 0630, ҳажми 2 босма табоқ. Офсет усулида босилган, қоғоз бичими А-2. Босишга топшириш вақти 21.00. Босишга топширилди 20.30

1 2 3 4 6.